

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Foale politică.

Apăre în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
 a treia-ora 10 bani.

Fuga unui rob.

— Din temniță în mănăstire. —

Chipul nostru ne arată o întâmplare interesantă din Rusia: încercarea cutezată de fugă a unui rob închis pentru politică. Fuga s'a făcut din temnița dela Wolokelamsk. Robul, un leciur tinăr, a fost prins din pricină că fuase parte la un omor politic, cum nu de mult erau închisi în Rusia astfel de oameni cu miile și mai sunt și acum. Dorul după libertate i-a dat putere uriașă, așa că tinărul

a dărâmat cu mâna goală, fără nici o unealtă, un zid în grosime de 20 m. făcându-și loc prin el. Dar s'a înșelat în socoteală. El voia să iasă la uliță, prin un canal, dar în loc de uliță liberă, a nimerit cu săpatul în mănăstirea de maice, care să afla lângă temniță. Bietul rob s'a spăriat tare, când a văzut, că după atâta trudă a ajuns iarăș între pereți, unde ușor putea fi prins. Dar a fost mare și spaima

călugărițelor, neștiind cine e streinul și cum vine prin zid. În larma și învălmășala, ce s'a născut, el a isbit să iasă din mănăstire neobservat, dar nu mult s'a bucurat de libertate, căci a fost cunoscut de pe haine, că e rob și a fost prins de nou.

Chipul nostru ne arată momentul, când el rupe zidul și intră în mănăstire.

Românii și Universitatea săsească.

— Articol primit din afară —

În toiul luptei, ce o poartă bravi noștri trimiși în casa țării, în sgomotul adunărilor de protestare, în tot babilonul luptei noastre politice nu e de mirat, dacă trecem, amintim și ne ocupăm numai în treacăt cu evenimente, cari, în timpuri mai pacifice, ocupau mult lumea și obștea noastră românească. Așa și cu Universitatea săsească; puținii vor fi urmărit cu băgare de samă și cu interes întâmplările, ce s'au petrecut în timpul din urmă în sânul acestei comunități de avere.

Cetitorii foaci își vor fi aducând aminte, că Universitatea săsească a vândut pădurile ei de pe Lotru. Spre acest scop s'a ținut o licitație care, neîmplinind toate cele recerute de lege, a fost nimicită de ministru, ordonându-se o nouă licitație. După cum reiese din raportul înaintat comunității, la aceasta nouă licitație, dreptul de exploatare al pădurilor Universității săsești a fost vândut cu prețul de 18 milioane cor. Aceste 18 milioane cor. sunt a să plăti în 22 de rate anuale, statorindu-se ca rată anuală suma de 818,181 cor.

Dacă Fronia cerească și înțelepciunea alegătorilor noștri ne-au învrednicit să avem adevărați bărbați și români în casa țării, și la comunitatea aceasta săsească avem doi reprezentanți vrednici de toată lauda. Cercul Oraștiei are ca reprezentant pe dl Dr. Aurel Vlad, deputat dietal, iar cercul Sebeșului săsesc pe dl Dr. Liviu Leményi avocat în Sibiu.

Aceia, cari vor fi studiat și să vor fi ocupat mai de aproape cu Universitatea săsească, vor fi știind, cât de grea a fost și este și aici lupta trimișilor români. Ca să prețuim și mai mult activitatea acestor doi bărbați, trebuie să ne gândim, că ei sunt numai doi, că numai așa pot da piept cu majoritatea covârșitoare, dacă muncesc din răpuzeri. Cu deosebire însemnată a fost lupta, când cu vânzarea pădurilor, căci din prețul lor aveau să se împărțasească și Românii aflători pe teritoriul

pământului crăiesc de odinioară. Din nefericire unul dintre acești doi deputați ai noștri, și anume dl Dr. Aurel Vlad a fost într'atâta de ocupat cu luptele parlamentare, încât dl Dr. Liviu Leményi a fost silit să poarte aproape singur lupta.

Dacă vedem rezultatele muncii d-lui Leményi, nu putem să nu-i aducem din inimă un prinos de mulțumită, căci suma de care ne împărțăm și noi Românii e destul de considerabilă.

Unul sau altul va fi gândind poate, că nu e tocmai așa de mare suma aceasta, însă trebuie să ne gândim, că noi Românii suntem mai mult copii mașteri ai Universității săsești. Cu atât mai mult este deci a să prețui activitatea d-lui Leményi.

Las să urmeze acum datele raportului înaintat de comisiune Universității. Suma întreagă împărțită bisericeii greco-orient. pentru instituțiunile ei culturale, aflătoare pe teritoriul fundului regiu e de 64,000 cor., iar cea a bisericeii greco-catol. de 6000 cor., laolaltă deci 70,000 cor. Suma aceasta să împărțește la felul următor:

Consistorul gr.-or. din Sibiu pentru școlăle din Brașov, și anume pentru gimnaziul și pentru școala comercială 24,000 cor., pentru seminarul Andreian din Sibiu și alte școli 26,000 cor.

Aflu de priincios și de bine să atrag atențiunea alegătorilor d-lui Leményi, deoarece pentru cercul Sebeșului și comunele vecine s'au asigurat frumoase sume, care să împart în felul următor:

pentru școala din Răhău	1000 cor.
» » » Lancrăm	1000 »
» » » Miercurea	1000 »
» » » Apold.-mic	1000 »
» » » Sebeș.-săs.	2000 »
» » » Săliște	2000 »
» » » Poiana	1000 »
	9000 cor.

Cu suma votată pentru gimnaziul etc. din Brașov și pentru seminariul Andreian etc. din Sibiu face deci suma de 59 mii cor. Restul s'a împărțit în chipul, cum urmează:

pentru școala din Romoș	1000 cor.
» » » Romoșel	1000 »
» » » Vaidei	1000 »
» » » Turdaș	1000 »
» » » Pricaz	1000 »
	5000 cor.

Suma ce o capătă consistoriul arhidiecezan gr.-or. face deci în total 64,000 de coroane.

Biserica gr.-cat. primește 6000 de cor. Suma aceasta să împărțește astfel:	
pentru școala din Sibiu	1500 cor.
» » » Sebeș.-săs.	1500 »
» » » Șeica-mare	500 »
» » » Cohalm	500 »
	4000 cor.

Școala comunală grănițarească din Orlat 2000 de cor., laolaltă deci 6000 coroane.

Sumele aceste sunt a să plăti în fiecare an. De însemnat este, că comunitatea Universității a făcut demersuri, ca o parte a capitalului cel capătă pentru păduri, să rămână neatins, așa, încât sumele votate pentru scopurile culturale să se poate solvi totdeauna, până când va esista Universitatea săsească. Cele 70,000 de cor. cari le capătăm noi Românii din pământul crăiesc în fiecare an, le vom capăta întotdeauna.

Când ne gândim, că o mare parte din fondurile și proprietățile Universității săsești au fost adunate și din munca și sudoarea țaranului român de odinioară, ne par cu atât mai îndreptățite cererile deputaților noștri. Cu atât mai mult trebuie să vrednicim pe dl Dr. Leményi, care cu așa succes a lucrat pentru Români. Cuvine să deei laudă și îmbărbătare dlui Leményi căruia, în numele alegătorilor cercului Sebeșului săsesc, li aduc aici o sinceră mulțumită.

(A—D)

Sibiu, 10 Maiu n. 1907.

Reforma legii de presă. Ministrul de justiție Günther voiește să prezinte nu preste mult dietei un proiect de lege despre presă (foi). Ci că vrea să facă mai liberă presa. În afacerea aceasta ministrul a convocat o anchetă (comisie), care s'a ținut în 4 Maiu c. în Budapesta. Au luat parte

FOITA.

Paștile în Micuș.

(Unele datini).

Multe datini și frumoase mai au și Românii noștri.

Eată unele datini de Paști din comuna Micuș, comună curat românească, ce să află din sus de Turda.

Deja în prezara Paștilor ficiorii fac răs cu strigări sau chioțe. Anume, ca să bajocoarească pe fetele cari au făcut ceva rău, sau nu și-au gătat lucrul pe Sf. Paști, sau sunt lenoase, le vestesc așa: un flăcău dela o depărtare oare care sau din altă parte strigă: »Vai de mine, mă-i!« Ear cel cu carele e înțeles strigă din alt loc: »Ce ți-e ție măi!« Atunci primul zice: »Mă face fata ceea sau ceea (numindu-o cu numele) ca să-i gat răsboiul pe Paști, dar la gâta dracu că mă doare capu! Sau: »Vai de mine, mă-i!«

»Ce ți-e ție, măi!«

»Mă face N. N. să-i spăl vasele, dar le-a spăla dracu, că mă doare capu.«

Mai demult, în sară Paștilor legau de ceva roate pale, apoi dândule foc le porneau de pe dealuri cătră sat în jos. Datina aceasta fiind periculoasă au părăsito.

În prima zi de Paști copii și bătrâni, toți să scoală mai de timpuriu ca de altădată, dar nu mănăcă nimenea nimic până nu iau »paști« după cari mănăcă »pască« (cocoradă cu brânză de vacă și cu ouă) și numai după aceea pot mânca ouă rosii.

După eșitul din biserică și după ce a trecut ameaza, tinerețul să stringe la un loc unde ciocnesc ouă, și unde vezi câte un speculant că câștigă și câte 100—200 ouă dela alții, fiind-că cu oul ce-l avea el a stricat ouăle ortacilor săi — prin urmare are să le capete el.

— »Vii să dăm cioc?«

— Viu!

Asta să întâmplă, și lucru firesc unul din doi caută să piardă.

Numai cât unii speculanți au ouă de peatră sau ouă umplute cu ceară ori var și aci zace înșelăciunea.

După ameazi toți cu mic și mare merg la vecernie, unde preotul face dezlegări la morți, iar tinerii să furișează în turnul bisericeii unde într'una trag clopotele întru onoarea sărbătoarei.

Tot atunci după amiazi să pregătesc cea de lipsă pe ziua de mâne (a II-a zi de Paști) pentru goțoiu.

Ce-i goțoiul?

Cine va eși primănara mai întâiu cu plugul pe câmp, acela va fi goțoiul — persoana poreclită așa. De comun aceasta persoană e flăcău sau ficior holteiu cum îi zic aici.

Goțoiul e numit.

Aleg acum, tot dintre holtei un craiu, 8 dărăbanți și un pogănicu (servitor care mănă boii).

Craiu de comun e ales acela care e de înșurat și la care să ospetează a II-zi după ameazi.

Alegerea să întâmplă așa, că cari ficiori sunt comandanți prind pre unu, dintre ei, îi pun pe o laviță și unul ia un ciomag și dă în tâlpile celui prins zicând: unu, doi, trei.

la ea mai mulți învățați în drepturi, politicieni, gazetari, etc. spuindu și cei mai mulți părerea despre libertatea presei. S'a combătut cu deosebire confiscarea preventivă a foilor (adecă cuprinderea, înainte de a fi foaia împărțită în public), și înăsprirea pedepselor pentru vătămare de onoare și calumnie, făcute prin foi. Cu privire la cauză, că să se ceară dela foile politice ori nu, părerile au fost deosebite. Pentru agitație »contra națiunii«, etc. lucrurile vor rămânea tot așa, ba încă cu pedepse înăsprițe.

Mandat atacat. Mandatul deputatului slovac, Dr. Milan Ivanca din cercul Bazinului a fost atacat prin protest de un deregător de la calea ferată, Aszodi și 18 soți, cerând nimicirea lui.

Aszodi și soții își bazează cererea pe aceea, că s'au făcut mari agitații pentru Ivanca și că prin terorizări și amenințări mulți alegători n'au putut să-și dea liber votul.

Aceasta e vecinica temă a șovinismului. Vom vedea cum vor putea dovedi!

Dieta, cum am amintit în nr. trecut, nu ține ședințe până Luni, în 13 Maiu c. Cu toate aceste Marți, în 7 l. c. a fost o scurtă ședință, în care s'au prezentat mai multe rapoarte de-ale comisiilor. În ședința de Luni va prezenta ministrul Kossuth proiectul de lege despre regularea plăților deregătorilor dela căile ferate.

Proiectul lui Apponyi în casa de sus. Miercuri, în 8 l. c. a ajuns la dezbateri în casa magnaților și proiectul școlar al lui Apponyi. La ședință au luat parte mulți membrii. Erau de față amândoi Metropoliții nostri, Mejianu și Mihali, apoi toți episcopii, afară de Szabo. Dintre Sârbi au fost episcopii Dr. Letici și Bogdanovici și apoi mai mulți episcopi catolici.

La proiect a vorbit episc. sârb Bogdanovici, zicând că proiectul atacă autonomia confesiunilor; cere respectarea acesteia. După superintendentul sas, Teutsch, vorbește mi-

— vrei să fii craiu ori ba? Dacă răspunde că n'a fi, din nou încep cu datul. Tot așa să aleg și darabanții și pogănicul.

A doua zi, după-ce ia ales merg la casa goșoiului, caută rotilele dela plug acață patru juguri la ele, ear în roate pun o bătă ca să fie împedecate. Pe rotile vreu să pună pe goșoiu, să-l ducă să-l arunce în apă, dar caută-l dacă ai de unde! Goșoiul a dispărut; cei opt darabanți au să-l afle. De multe ori ascuns prin podul grajdului sau îl vezi fugind cătră pădure, dar darabanții îl află și-l aduc 'napoi. După-ce l'au prins, îl pun pe rotile unde-l grijește craiul, ear cei opt darabanți trag la celea patru juguri, mânați fiind cu zbiciul din partea pogănicului. Câte odată goșoiul fuge de pe rotile, dar îndată-i prins. Il duc apoi pe lângă șunetul muzicii până la rău și-l asvâră acolo, dar goșoiul naibei duce și rotilele cu sine și el din apă nu iasă până nu iau dela el rotilele. Asta să întâmplă cam târziu, deoarece nu să prea bagă nime după rotile, că goșoiul îi stropește cu apă. Dacă lea succes să le scoată, merg la casa craiului unde să ospetează.

Astai petrecerea cu goșoiul. Așa în voie bună și veselie să petrec Paștile în Micuș-Chilaur.

tropolitanul nostru Mejianu și episcopul Aradului, Ign. Pop. A vorbit și mitr. Mihályi. Prelații nostri au vorbit toți cu multă vrednicie și s'au folosit de argumente tari; resping proiectul. La încheierea foaiei n'am primit știre despre rezultatul votării. Probabil că proiectul va fi fost primit.

Scrisoare către alegători.

Dl deputat Dr. Alexandru Vaida a adresat în preajma Paștilor o scrisoare deschisă alegătorilor săi din cercul Ighiului, în care tâlmăcește cazul cunoscut cu cele două poezii cetite în dietă — al căror început l-am dat și noi — și declară corect, că deși Apponyi și alții au pretins să-și depuie mandatul de deputat, aceasta nu o va face, cât timp are încrederea alegătorilor din cerc.

Intre altele dl Dr. Vaida zice:

Eu am cetit două poezii. În una erau insultați Românii, în cealaltă Maghiarii. Dacă aș fi făcut o insultă la adresa Maghiarilor, făceam deci în acelaș timp și la adresa Românilor aceeaș insultă. De ce cu s'a găsit însă în toată majoritatea coaliționistă, măcar un singur deputat, care să ceară pedepsirea mea și pentru că am insultat neamul românesc, dupăce situația era de așa încât ori era adevărat, că i am insultat și pe Români și pe Maghiari, ori nu i-am insultat nici pe unii? Cazul a fost același cași când bolnavul s'ar simți vătămat în cinstea sa națională, ori personală, pentru că medicul îi atrage atențiunea asupra unui semn înspăimântător, prevestitorul unei boale primejdioase.

Vorbind apoi despre ținuta politică a unui deputat opozițional, zice mai departe:

Nu printr'o politică cu două fețe, nu prin vorbiri ținute în jargon echivoc, ci printr'o politică sinceră și prin vorbiri cari oglindează fidel nemulțumirea ce clocește în sufletele celor trei milioane de Români, cât și în sufletul celorlalte neamuri nemaghiare și chiar și în sufletul poporului maghiar desmoștenit de drepturi politice, am crezut să pot contribui, în cadrele modestelor mele puteri, la înaintarea și fericirea tuturor neamurilor, claselor sociale și confesiunilor din patrie. și astfel la înaintarea și fericirea patriei înseși.

Pe cât am ținut, în tot cursul activității mele politice, la principiul că în afară de parlament să mulcomesc, prin cuvântul meu, rostit și scris, nemulțumirea mare de care este zguduită încrederea poporului față de guvernament, tot pe atâta am ținut ca în parlament să pretind să se țină seamă de nemulțumirile existente și am stăruit să fie înlăturate cauzele cari le provoacă. Acest scop am voit să-l servesc și atunci când, în cursul vorbirii mele dela 8 Aprilie nou, am dat cetire acelor două poezii revoltătoare. După-ce însă parlamentul a descoperit în această faptă a mea o ofensare numai a națiunii maghiare, trecând cu vederea că cu aceeași îndreptățire ar fi trebuit să descopere și o ofensare a »Mocanilor«, eu am acceptat pe deplin punctul de vedere al partidului naționalist, anume că în cazul când parlamentul printr'o faptă a mea — cu toate că aceasta nu s'a săvârșit cu intenții ofensatoare

— să simte ofensat, eu am datorința să-mi exprim regretele. În ședința dela 10 Aprilie am dat expresiune acestor regrete. Și totuși am fost osândit la cea mai grea pedeapsă parlamentară, fiind condamnat prin hotărârea Camerei la dojană protocolară, cu toate că nu este caz de precedentă în viața parlamentară, ca după-ce un deputat și-a exprimat regretele pentru o faptă sau o vorbă a sa în fața Camerei, să mai fi primit și dojană protocolară, necum să se fi continuat în contra lui o goană sistematică.

Dar șovinistii nici cu aceasta n'au fost mulțumiți și în ședința secretă ce s'a cerut, Apponyi a zis — și la aceasta s'a alăturat majoritatea deputaților — că ar aștepta, ca Dr. Vaida să-și depuie mandatul.

Aceasta însă, dl Vaida declară, că nu o va face, cât timp alegătorii au încredere în el. Pentru dânsul — după datina parlamentară — e dătătoare de măsură dorința și ținuta alegătorilor de acum și din viitor.

Și până atunci — zice dl Dr. Vaida — vă repet fraților, declarația mea veche: mândria mea cea mai înaltă este că sunt deputatul vostru, cari puteți să le serviți de model ori-căror cetățeni din patrie în privința respectării legilor pozitive ale țării, cât și în privința apărării intransigente ale drepturilor voastre cetățenești și constituționale.

Interpretul acestor înalte calități cetățenești ale voastre m'am nuzit să fiu în trecutul meu parlamentar precum și în viitor îmi voi da silința să fiu vrednic de încrederea și dragostea voastră.

Din România.

Dela Academia română.

Cum am amintit mai înainte, Academia română a fost întrunită de curând în sesiunea anuală. În aceasta sesiune s'au făcut comunicări interesante de d-nii Bogdan, Tocilescu, Kalinderu, Babeș, Pușcar, etc. Dl Dr. Sextil Pușcar a înaintat Academiei cea dintâiu fasciculă din Marele Etimologic (toate cuvintele limbei) al limbei române, primit cu vii simpatii. Miercuri s'au împărțit premiile pentru scrierile cele mai bune. De astădată între premiații din afară de regat este numai dl. Dr. Sextil Pușcar, profesor la universitatea din Cernăuți. Cu prilejul împărțirii premiilor președintele Kalinderu a ținut o vorbire, felicitând pe cei premiați. Și-a adus apoi aminte cu cuvinte de laudă de răposații membrii Florian cav. de Porcius, V. Babeș, S. Fl. Marian, membri activi ai Academiei; D. A. Laurian, membru corespondent și M. Berthelot, membru onorific.

În sfârșit în locul d-lui I. Kalinderu, al cărui mandat a expirat, a fost ales de preșident dl Anghel Saligny. Vice-preșidenți d-nii Negruzi, Tocilescu și Dr. C. I. Istrati.

Un memorand.

Dl Sava Șomănescu, mare proprietar în România și cunoscut ca Român verde; cu mare tragere de inimă pentru țărani, a dat M. Sale Regelui un memorand, în care arată pe scurt istoricul și cauzele răscoalelor țărănești, apoi înșiră în 12 puncte măsurile, ce trebuie luate pentru îmbunătățirea soartei țărănilor.

Eată înțeleptele măsuri, pretinse de vrednicul dn Sava Șomănescu:

1. Anularea tuturor contractelor de arândare sau vânzare făcute de ovrei contra legilor țării și în special contra constituției și așezămintelor prohibitive ale Moldovei, care opresc pe ovrei a lua în arândă moșii și cârciumi și a se stabili la sate.

2. Toate proprietățile Statului, instituțiilor publice, societăților de asigurare și diferitelor bănci să vor împărți în loturi de 12 și 24 pogoane, cari să vor arânda sau vinde locuitorilor cu prețuri determinate după estimări și cu plata a o parte din valoare. Pe lângă aceste proprietăți să vor parțela și vinde în același fel și proprietățile rămase creditului funciar rural, care împreună cu băncile Națională și agricolă vor înlesni țăranilor cumpărarea acestor terenuri, puindu-le în același timp o stavilă a parțelării prin moștenire.

3. Desființarea legii tocmelilor agricole, dintre care să se păstreze ca tip numai acelea pe principiul parțelării (meteajului), ce să practică cu succes în multe părți ale țării.

4. Orice invoială ar depăși invoelilor acestea, ale părțășiei (jumătate și jumătate), să se considere ca cămărtarnice și să se pedepsească după legi, ce să vor întocmi imediat.

5. Introducerea imediată a monopolului beuturilor spirtoase și limitarea cârciumelor la sate.

6. Instrucțiunea introdusă cu mai multă îngrijire și îndreptată în direcțiunea practică (profesională) pe terenul agricol și industriilor mici.

7. Prescripțiunea după un termen de scurt timp a datoriiilor rezultate din invoelile agricole, și interzicerea oricărei dobânzi la aceste datorii.

8. Atât invoelile ce s'ar face între proprietar sau arendaș și locuitori, să se legalizeze de judecătorul de pace, care va fi însărcinat a le examina și controla, să fie conform cu legea; iar lămurirea compturilor să va face sub controlul inspectorilor comunali și aprobarea cu drept de apel la judecătorie. Inspectorii comunali vor mai controla și măsurătorile locurilor ce se dau țăranilor în exploatare.

Durata contractelor de invoeli agricole să fie minimum de trei ani.

9. Judecătoriile de pace și tribunalele vor examina cu ocazia legalizării actelor de invoeli și arendări, calitatea părților de cumpărători sau de arendași.

10. Statul, județul și comuna precum și ori ce instituțiune cu caracter public sau privat, cum și toți proprietarii cari arendează, să fie obligați a prevedea în contractele de arendare condițiunile și invoelile ce au cu locuitorii după moșie.

11. Inchirierea imășurilor (pășunilor) să va face după o normă stabilită prin lege, având ca bază evaluările terenurilor cultivate prin părțășie.

12. Îmbunătățirea rasei vitelor să fie principala ocupațiune a Statului, deoarece vitele formează avuția țăranului, căci în vite își pune el tot capitalul ce a agonisit. De aceea să se aibă în vedere marele interes în convenția cu Austro Ungaria.

Din Basna.

În Basna la îndemnul învățătorului s'a înființat în 8 Martie 1906 o reuniune de femei pentru înfrumșetarea bisericei. — Reuniunea s'a fondat pe ouă, — are 30 de membre și fie care a plătit taxa săptămânală 2 ouă sau 10 bani. — Din taxele acestea până azi s'au adunat 172 cor. 40 bani, plus 80 cor. cari le-a dăruit părintele nostru Virgil Hățăgan. La Florii a fost anul de când s'a înființat și acum la Florii s'a ținut adunarea generală.

Adunarea a fost foarte bine cercetată și a hotărât ca reuniunea care a fost înființată numai pe un an, să se înființeze pe 5 ani și fiecare membră să plătească taxă anuală 2 cor. Lucrul cel dintâi din banii reuniunii să va face un iconostas, al cărui lipsă să simțește de mult.

Adunarea s'a constituit și s'au ales prin aclamare următorii oficiali: d-na Cornelia Hățăgan presidentă, d-na Nelly Moldovan v. pres. d-na Maria Helerea cassiră, iar de de secretar dl Laurean Moldovan înv. În comitet s'au ales următoarele: Mia Cioc, Măriuța Lup, Sinica Limbășan, Frăsina Tilea, Sofia Helerea, Maria Șaroșan, Viroana Limbășan, Maria Limbășan sen. Maria Limbășan iun.

Bărbați de în credere să aleg: Virgil Hățăgan paroch, Laurean Moldovan înv. Nicolae Tufescu înv. pens. și Petru Milca. Adunarea a hotărât mai departe să și facă statute și să se trimită consistorului spre aprobare.

Până acum sunt înscrise următoarele membre, afară de celea din comitet: Maria Ciungar, Anica Cioc, Virica Limbășan, Maria Bârsan, Maria Helerea sen. Maria Hellerea iun. Ana Limbășan, Maria Dăbău, Ana Cioc, Maria Cămpian, Lina Limbășan, Ana Oancea, Maria Dobra, Anica Dobra, Maria Bârsan, Anna Cămpian, Maria Istvan, Ana Milca iun. Ana Milca sen. Savina Stan, Maria Botorog Maria Lup, Maria Limbășan și Ludovica Cămpian.

Frumoasă idee și numai laudă merită românele noastre din Basna. Nu putem zice alte decât să îndemnăm pe cele ce nu sunt încă membre să se înscrie cât de curând, căci pe lângă că face fiecare o faptă creștinească bună, își împlinește una dintre datorințele celea mai sfințe iar conducătorilor să le fie spre laudă și bucurie.

»Lerus«.

Din America.

Din Indiana Harbor.

(Urmare și fine).

Extras

Din procesul verbal luat în ședința comitetului din 5 Martie sub președinția d-lui Filon Holom, iar ca secretar dl Dumitru D. Thoma.

La ordinea zilei: Darea de seamă asupra întratelor și eșitelor cu ocazia sfințirii drapelului societății.

Intrate: Dela baterea cuielelor și supra solviri 129 dol. 55 cenți. Dela banchet cu suprasolviri 37 dol. 75 c. Dela Biletele de intrare la petrecere 71 dol. Dela Vânzarea beuturilor (bufet) 43 dol. 15 c. Dela Nănașul steagului național român 70 dol. Dela Nănașul steagului național American 37 dol. Dela stegari 20 dol. Total intrate 408 dol. 45 c.

Eșite: Costul drapelului 107 dol. 50 c. Diferite cheltuieli 212 dol. 66 c. Total eșite 320 dol. 16 c.

Venitul net (curat) 88 dol. 29 c.

În numele comitetului și al întregii societăți, să aduce mare mulțumită și pe această cale d-nei Aurelia I. Micu pentru

un frumos solo de deschidere cântat cu gura. A fost cu drag aplaudată.

Călduroase mulțumiri se aduc următoarelor persoane cari au jucat teatru »Vlăduțul mamei«, și cărora li-se datorrește în cea mai mare parte succesul serbarei.

Onoratei d-ne Maria N. Rociu din Nucet comit. Sibiu, care în rolul Sevastei, mama lui Vlăduț, s'a prezentat cât se poate de frumos. Drăgălașei d-șoare Octavia Maier, tot din Nucet, care în rolul Smaranditei a atras simpatia tuturor. Simpaticului d. George Chirca din Sibiu, care în rolul lui Vlăduț a stărnit un haz neîntrerupt și aplauze nesfârșite. Iubiților nostri amici și frați Nicolae și Dumitru Toma din Dobârca comit. Sibiu, cari primul în rolul lui moș Eftimie Sbârciog, iar al doilea în rolul boerului Costică Sionescu au întrecut așteptările ne lăsând nimic de dorit.

În special aducem mulțumirile noastre micilor fii ai domnului Filon Holom, Aurel și Elena, nănașii steagului național român, d-lui Dumitru D. Thoma, nănașul steagului național american și d-nei Ana D. Flenchea, nănașa steagului, d-lui Petru Dama din Răhău și Ioan Oltean din Sas-Sebeș pentru donațiunea făcută ca stegari.

Comitetului arangiator compus din d-nii N. Rociu, ca președinte, N. Thoma, secretar, E. Petri, casar, I. Muntiu, I. Stroia și Ioan Oltean la bufet, N. Fulea arangiator la banchet și S. Constantin, măestru de dans.

Recunoștința noastră adâncă este pentru marinimoasa suprasolvire la baterea cuielelor, banchet și intrare făcută de următoarele persoane: Dl Dumitru Nicolescu plătit un cuiu pentru M. Sa Carol I, Regele României, dl părinte Moise Balea un cuiu pentru I. P. S. Sa Metropolitul Ioan Meșianu, d-na preoteasă Ana Moise Balea 3 dol., Soc. »Carpatină« din Cleveland 3 dol., Soc. »Invierea« din Martinsferry 5 dol., Soc. »Transilvania« din So-Sharon 8 dol., Soc. »Dacia Traiană« din Newark 2 dol., dl Filon Holom 50 cenți, d-na Ana F. Holom 50 cenți, dl Petru Duma 1 dol., dl D. Nicolescu 1 dol. Fiecare societate a bătut un cuiu cu numele ei, care costă 2 dolari.

La banchet au suprasolvit: Părintele Moise Balea 2 dol., d-na preoteasă Ana M. Balea 2 dol., d-șoara Octavia Mayer 50 c., dl Dumitru Toma 50 c., d-na Ana D. Flenchea 50 c., dl Filon Holom 50 c., d-na Ana F. Holam 50 c., dl I. Cămpian 1 dol., d-na Maria N. Rociu 50 c., dna Ana P. Duma 50 c., dl Iosif Oaa 50 c., dl N. Almășian 25 c., dl Ioan Duca 50 c., dl Victor Dan 25 c., dl Iosif Rociu 50 c., dl Ioan Toma 50 c., dl N. Rociu 50 c., dl Horner 50 c., dl Ioan Pera 50 c., dl Eronim Petra 50 c., dl Dumitru Nicolescu 1 dol., F. Ștefan 25 c. și dl G. Lalu 50 c.

Viele noastre mulțumiri adresăm în general întregului onor public, care a luat parte la această serbare și a contribuit la frumosul succes moral și material al ei.

Comitetul societății »Transilvaniană« Indiana Harbor Ind.

Dumitru D. Thoma,
secretar.

Legea pentru ajutorarea săracilor în Dania.

Cine a avut prilej de a umbla prin orașele mai mari și prin târgurile de țară dela noi, s'a putut convinge despre numărul acela mare de cerșitori, cari urmăresc pas de pas pe călători, cerând ca aceștia să le arunce câți-vă fileri »de pomana».

În unele cetăți mai mari săracii sau cerșitorii aceștia sunt organizați chiar în anumite societăți cu statute în regulă, ca ori și care altă societate omenescă, membrii cărora sunt obligați a vărsa câștigul lor de preste zi în casa societății, care apoi se îngrijește și de întreținerea lor.

S'a întâmplat nu numai odată, că câte un cerșitor de aceștia, despre care toată lumea ar fi putut jura, că nu are nimic, la moartea sa a lăsat în cutare perină sau saltea, ascunși bani gata cu miile, ba chiar cu zecile de mii. Din cauza aceasta apoi mulți oameni sănătoși, cărora nu le prea plăcea lucrul, simulând cutare sau cutare boală trupească, s'au făcut cerșitori.

În Dania nu sunt cerșitori! Aceasta se adevărește din datele statistice publicate acum mai de curând de Oscar Loszi în foaia »Seculul douăzeci» care publică și un extras din legea pentru ajutorarea săracilor (Lov om det offerstlige Fattigvaesen) din 23 Maiu 1902.

Fiecare cetățean din Dania, care a trecut de 60 ani și dovedește, că e neputincios, dar că a fost om de omenie și că n'are pe nime mai de aproape ca să-l îngrijască, se primește în institutul săracilor, unde e provăzut apoi cu toate cele de lipsă. Acela însă, care din vina lui și-a pierdut averea sau că n'a fost de omenie, devenind neputincios încă se primește în institut, dar își pierde drepturile politice. Din cauza aceasta apoi se și feresc cei mai mulți, ca să nu fie avizați de a fi primiți în institutele numite.

Legea numită pretinde dela cei-ce volesc, ca să fie primiți în vre-unul din institutele de săraci următoarele condițiuni:

1. Să nu fi fost pedepsit nici odată, sau dacă a fost pedepsit, să-și fi redobândit drepturile de mai înainte.

2. Să nu-și fi pricinuit el sărăcia prin transcrierea averei pe copii sau alte neamuri, prin beție, jocuri de cărți ș. a.

3. Să fi fost în cei din urmă 10 ani neîntrerupt în patrie, să nu mai fi contras nici un fel de ajutor dela institutul săracilor, să nu fi cerșit, să nu fi fost bețiv și să nu fi purtat un câștig de rușine.

Cei 10 ani cerșiți în punctul din urmă se mai pot și reduce la recomandarea primăriilor comunale. De ajutorul numit mai pot fi împărțite și văduvele sărace sau despărțite de bărbați, precum și fetele rămase nemăritate.

Ca să poată fi primit cineva în oarecare institut de ale săracilor să recere, ca să-și înainteze rugarea prin primăria comună sau orășenească. Spre scopul acesta fiecare dirigătorie capătă tipăriturile, pe cari apoi trebuie să le umple în toate rubricile de lipsă. În acelea să descrie cu deamănuntul viața fiecăruia, în lipsa datelor necesare să adevărește prin doi martori, dacă însă să adevărește că datele sunt mincinoase, își pierde dreptul la ajutor și să aruncă afară din institut.

Afară de institutele acestea publice pentru săraci, să mai afle în Dania și de cele private, în cari se plătește mai înainte de intrare câte 5—10 coroane taxă anuală sau câte 100—200 cor. odată pentru totdeauna. Institute de acestea sunt mai în fiecare ținut și acela, care nu are un venit mai mare de 100 cor. pe an și a devenit neputincios, să împărțese de ajutorul lor.

Ajutorul să dă în bani gata sau întreținerea în institut și ține până la moarte. Cheltuielile de înmormântare încă le suportă institutele numite, ear dacă cumva să întâmplă moartea afară din institut, le suportă comuna sau orașul, cărora apoi li-le reînapoiază institutul respectiv al statului sau privat, în care a fost înscris mortul.

La noi până acum nu sunt institute de acestea. Sunt și la noi casele de ajutorare pentru lucrători în cas de

boală sau primejdie, însoțirile de înmormântări, băncile de asigurare, dar ce folos de ele, dacă oamenii noștri în deobște vorbind, nu le prea caută, ca să se asigureze pentru timpul de neputință sau bătrânețe.

Ar trebui alcătuită și la noi o astfel de lege ca în Dania, care să oblige pe fiecare cetățean, ca din câștigul său anual să plătească la colectorul de dare din sat anumite rate anuale, după cari apoi la vârsta de 60 ani, să poată căpăta o plată fixă anuală. Într'un asemenea cas ar mai scădea și la noi de sigur numărul cerșitorilor, cari pe unele locuri te molestează nu numai pe uliți și la târguri, ci pătrund chiar și prin casele oamenilor mai cu stare, așa că nu te poți scăpa de ei fără pomana cerută, pe care de cele mai multe ori o întrebuințează cu totul spre alte scopuri și nu pentru acelea pentru cari o cer.

Ioan Georgeson.

Soia.

De I. Pampu, învățător.

La noi hrana țăranului dela sate ar trebui fără îndoială să preocupe din adins pe toți cei ce poartă la inimă soarta amară a acestei clase de oameni, care muncește din greu pe lângă nutremânt rău și de multe ori neîndestulitor. Căci hrana sateanului nostru nu e numai o chestie de igienă socială, ci chiar o chestie de viață, dela care atâră sănătatea și vigoarea neamului nostru. Lipsa de hrană acomodată, ce vedem că bate tot mai mult la ușa sateanului, în urma sărăciei, ca izvor al birurilor mari de tot felul ce trebuie să le poarte din moșioara sa nu prea mare, cu un cvânt lipsa de mijloace, care nu-l lasă să se hrănească cum trebuie, zic, trebuie să ne dee de gândit.

Zicătoarea că »nu trăiești ca să mănâci, ci mănâci ca să trăiești» nu e o zicătoare numai iaca așa, ci în ea să oglindează un principiu de căpetenie. Căci știm că fiecare ființă veșuitoare are lipsă de mâncare; iar suprimând hrana să suprimă viața, sau reducând rația de hrană nu facem alta, decât reducem puterea de a munci, fie cu capul, fie cu brațele.

VESELIA.

Folclor glumești a »Foil Poporului».

Mâncarea Țiganului.

Stând mai mulți odată și începând a spune Care din mâncări cred că sunt mai bune
Își aleg cu încetul și în sfârșit să împacă:
»Piele de găină și limbă de vacă».

Auzind Țiganul astă noutate
Se gândește în sine:

»Ian te uită, frate,

»Ce mai lucru mare astăzi am aflat!...»
Și pornește, haide, ca să-l spună în sat.

— Hei, Români, acumă

»Ian să-mi spuneți mie

»Ce mâncări mai bune

»Credeți voi să fie?...»

— Ce mâncări, țigane?...!

»Haide spune tu

»Să vedem anume

»Dacă știi ori nu».

— Hei, Români, voi mie

»Multe mi-ați făcut

»Dar pe toți acumă,

»Haide, v'am bătut,

»Căci acum doar mie

»A n'ceput să-mi placă

»Limbă de găină

»Și piele de vacă».

Th. D. Speranță.

Mărunțișuri.

STRĂNGE-TE PIELE.

Era o seară geroasă, cerul sănin ca oul și plin de stele, iar zăpada scârțâia sub picioare și sclipea de gândeai că e presărată cu steluțe.

Pe o astfel de vreme mergea Țiganul din satul vecin spre casă și având pe el un suman »sighinaș», clântănea din dinți de răsună drumul. Odată apoi, ne mai putând de frig strigă năcăjit:

Sus stele, jos stele

Ținete săracă piele...

RASPUNSUL ȚIGANULUI.

— Cine-i mai mare la voi în sat? — fu întreat Țiganul la judecătorie.

— Turnul bisericii, că i pe deal — răspunse ciorioiul.

— Nu așa, măi Țigane, cine-i mai tare, mai cu vază?

— Taurul satului — zice Țiganul — că îi împungaciu și toți oamenii știu frică de el.

— Ei, știi, că ești prost, Țigane, da spune cine-i cel dintâiu în sat?

— Eu, mă rog, că eu fug mai întâiu dela bătaie...

Copilul de jidan din Praga.

(de I. S. Spilman).

Povestirea părintelui Sebald.

Traducere de Ioan Murășan, inv. în Coc.

(Urmare.)

Bătrânul Abele atunci a întreat de copilul său că botezat e și când? La aceasta Roze și Abele cau răspuns că nu. După acea jidanul a

Învățații au ajuns a putea statori unele reguli privitoare la compunerea hranei și la conținutul alimentelor, ce trebuie să fie consumate de oameni, ca să poată trăi și munci, dar așa, după cum la lăsat Dumnezeu pe om să trăiască și să muncească, nu numai să chinue și să năcăjască cum cu mulți oameni să întâmplă din nesocotință, din neștiință sau din neputință. După aceste reguli hrana omului trebuie să fie mixtă (amestecată), adică compusă din părți carnoase și din părți leguminoase. Sub părți carnoase înțelegem: carnea, ouăle, brânza, laptele, peștele etc. cari conțin mai multe părți de materii azotoase și grase, de cari are omul mai multă lipsă; iar sub leguminoase înțelegem: grâul, cucuruzul, orezul, fasolea, mazărea, linteia etc.

Și unele și altele conțin în măsură mai mică sau mai mare materiile, de care are lipsă organismul omului. Și de cei ce știu cum și în ce măsură trebuiesc folosite acestea mâncării, e bine. Bietul țaran însă neștiind aceasta, sau din cauza lipsei, pentru a putea doborânda d. e. cantitatea de materii necesare organismului său, trebuie să-și încarce stomacul cu o cantitate de tot mare de leguminoase, altcum ar fi rău, iar aceasta e în detrimentul sănătății și vieții sale.

După cum au aflat învățații, un om care nu face timp de 24 oare nici o mișcare și nu ia nici un fel de hrană, consumă din trupul său 500 grame carne și 290 grame grăsime, mai pierzând și din putere.

Iar ca să poți trăi, să poți munci și să nu perzi din putere, nici să-ți consumi din trupul tău, trebuie să consumi atâta din bucatele ce le ai la dispoziție, ca această hrană să atingă rația de materii nutritive prescrisă și indispensabilă.

D. e. pentru un om adult, care îndeplinește o muncă mijlocie, aceasta rație trebuie să conține:

118—125	grame materii azotoase
56—84	» » grase
400—500	» idrați de carboni
24—32	» săruri minerale.

Acuma să vedem, că unele din bucatele ce le consumă țaranul dela sate câte părți de materii azotoase și de părți grase conțin?

100 grame conțin:

	Materii azotoase	materii grase
	grame	grame
(Soia galbină)	34.5	19.2
(Soia neagră)	42.6	15.0
Carne de vacă, mijlocie	19.—	8.—
Carne de porc, 1/3 grasă	12.—	26.—
Carne de miel, 1/3 grasă	15.—	9.—
Pește proaspăt	17.—	1.—
Ouă	13.—	11.—
Lapte de vacă	3.5	3.7
Brânză slabă	35.—	12.—
Fasole	23.—	1.8
Legume	1.5	0.2

De aici să vede, că cu deosebire țaranul dela sate, care să nutrește mai mult cu bucate leguminoase, dă organismului său o cantitate neîndestulătoare de materii grase și azotoase, de unde reiese că pierzând din avutul său de albumină: slăbește și devine palid văzând cu ochii. Apoi omul rău hrănit fuge de munca grea, pentru că aceasta îi întrece puterile; munca mijlocie îi istovește și nu-i rămâne decât cea ușoară, care îi produce prea puțin pentru a-l scoate din nevoi. (Dr. A. Urban).

O legumă miraculoasă (după cum apare și din tabela de mai sus) care pare a fi chemată să înlocuiască ușor: carnea, laptele, ouăle, peștele și brânza — ce adesea lipsesc țaranului dela sate — în ce privește conținutul ei de părți nutritive, este *Soia* sau fasolea japoneză.

Patria acestei plante păstăioase este Japonia, unde să cultivă în măsură mare. Constitue un articol de consum însemnat însă și în alte țări.

În Europa abia în anii din urmă s'a încetățenit. Cu deosebire în România toate revistele economice să ocupă în continuu cu aceasta plantă fenomenală.

În urma marilor laude ce i-să aduc acestei leguminoase din toate părțile, am cultivat și eu aceasta plantă în două varietăți: soia galbină și soia neagră.

În vara anului 1905 ascultând frumoasele prelegeri din »economie« și

nute de directorul școlii agronomice din Geoagiu, văzând că despre soia nu vorbește nimic, i-am cerut anume să-și dea părerea și despre aceasta legumă, dar răspunsul a fost: că a trecut la ordinea zilei, de unde apare că în țara noastră la economiile statului soia încă n'are trecere.

Rezultatul ce l-am obținut eu însă la cultivarea și folosirea acestei plante, precum și studiul ce l-am făcut în »pavilionul soiei« astă-vară la expoziție în București, mă pun în poziția de a susține totul ce s'a scris favorabil despre soia în ziaristica noastră; și deoparte ca să satisfac dorinței unor domni, cari au cumpărat*) dela mine soia, cerând amănunte, iar de altă parte cu dorul de a să încetățeni și la noi ca o plantă foarte folositoare — scriu acestea șire.

(Va urma.)

Îngrijirea animalelor în timpul schimbării părului.

Schimbarea părului la dobitoace, picarea coarnelor la cerbi, schimbarea pielii la șerpi etc. este o acțiune de viață foarte însemnată. Toată suprafața pielii animalelor e supusă unei improprietăți neconținute cum o putem observa și la om, la care creșterea din părul capului nu e alta nimica decât celule (părțile cele mai mici a pielii) moarte a pielii, cari să despărțesc fiind înpinse de celule noi. Tot pe mersul acesta trebuie să ne talmăcim și schimbarea părului, care ne reprezintă celule moarte împinse prin celule nouă a părului. La vite cornute și la cai să schimbă părul numai primăvara, mai ales însă atunci dacă sunt supuși temperaturii schimbăcioase. La vite care stau neconținute în grajduri calde și n'au avut trebuință de o haină mai caldă cum e părul mai des, care crește mai mult la vite care trăesc mai mult pe afară, nu să ia așa în samă schimbarea părului, care pe scurt zis nu e alta nimica decât lăpădarea hainei de iarnă și înlocuirea ei cu cea de vară.

*) Mai am de vânzare soia galbină foarte frumoasă. 1 kgr. trimis franco costă 2 cor. Holczmány u. p. Ujegyház.

arătat tăcut spre măsura unde erau banii. Roze luând banii trădării, banii vinderii, a mers încă în noaptea acea după unii în Venetia, după alții în Galizia.

Când Roze părăsi casa, rabinul zise către fratele său: Să fie prea mărit Iehova, care a mântuit pe fiul tău de sub stăpânirea lui Faraon înainte de ce l'ar fi ajuns timpul rușinei. Rabinul omul acela spurcat a numit »timbrul rușinei« s-tul sacrament al botezului. Acum vei avea chemarea — continuă rabinul fanatic — ca adică cu blândețe și bunătate să întorci earăși la Izrail pe mielul, rătăcit, căci știi că chiar și Iehova ia făcut demni pe acei strămoși ai noștri, cari cufundându-să în idolatrie s'au întors earăși la D-zăul lui Izrail. — Așa? Tu ai cugetat că eu voi afla bucurie în mângierea sângelui meu propriu? zisă bătrânul Abele. Dacă va abdice total de rugăciunile Nazarineanului și dacă să va întorche la credința noastră, sunt aplicat de a-i ierta păcatul și tot odată și marea întristare ce mi-a cauzat-o la bătrânețe. Dacă însă și acum e hotărât a să ruga fiului de bărdăș din Viflaim

celui răstignit pe cruce, atunci mai bine sunt gata a-și sugruma cu mâinile mele proprii, decât a-l vedea întră călugării cerșitor.

La acestea cuvinte nenorocitul jidan a început a trâmura. Ochii și i rotea sălbatic, ear trăsurile feței într'atâta i să diformasără, încât și pe servitoare o apucă groază de omul monstruos. Sărmanul copil el a arătat chiar contrariul. Un spectacol într'adevăr pătrunzător. Mâinile îi erau tot legate și sta acolo intocmai, ca un Isac cu acea deosebire, că tatăl său cel sălbatic nu sămăna cu patriarcul Avram. Ochii lui din cari neîncetat curgeau lacrimi priveau sinceri, nevinovați la omul superb.

De o parte să vedea în el nevinovăția, spiritul curat, de altă parte propunerea de a suferi și martiriu pentru credința sa. Privirea înduioșătoare a copilului totuși a pătruns încâtva pe nemilostivul tată și într'un ton mai domol zisă:

»Deslegați-i mâinile.«

Mulțămesc tată — șopti copilul — și iartă supărarea ce ți-am cauzat-o. Să-ți iert ție?... Trăbuie mai întâiu să fii vrednic de

aceasta, ear până atunci să nu mă mai numești tată. Oh! nevoiașule. Dar ce ai și știut: face strigă jidanul către fiul său, până când mânia în pept din nou i să aprinde. Sau negi, că nu ai trecut la acei inimi ai noștri, cari de secolii întregi calcă în picioare poporul lui Izrail? Spune-mi nu mi-ai spus batjocurii numele meu cinstit înaintea ori cărui coreligionar al meu, cari acum să lăpădă de mine și vor povesti cu groază și strănepoților acea judecată răsbunătoare, cu care a lovit Domnul casa mea prin tine.

Copilul numai în momentul acesta observă, cât de departe este de iertarea tatălui său și astfel trist zise: »Barăm de ar de Atotputernicul ca să ți să deschidă ochii și să cunoști voia lui prea săntă. Prevăzând că eu pentru acea trăbuie să fiu nesupus față de tine ca să-i împlinesc voia lui prea săntă.«

Cum?... strigă bătrânul Abele infurindu-să și mai mult. Tu îmi spui pe față, că nu voești a mi-te supune și totuși îmi ceri iertare?

(Va urma)

In restimpul schimbării părului să imbulzește cătră suprafața pielei mai mult sânge și pielea devine cu mult mai gingașe, ceea ce are ca urmare că vitele în timpul acesta să pot foarte ușor răci și îmbolnăvi.

In decomon să arată vitele în timpul acesta cam bolnăvicioase, slăbite așa, pare că ar fi fără vlagă.

Mai ales la mânzi să poate lua foarte bine sama schimbarea aceasta, că mulți capătă din pricina răceii buba mănului. Cumcă schimbarea părului stă în strânsă legătură cu sănătatea animalului, să poate vedea dintr'aceea, că vitele bolnave nu schimbă părul, ori dacă schimbă, atunci într'un mod foarte trăgănat. Grija fiecărui gospodar trebuie deci să fie a lucra într'acolo, ca schimbarea părului la animalele sale să se facă repede și fără stinghereală, pentru care scop e bine a-și însemna următoarele:

Acoperirea vitelor cu țoluri și ferirea lor de vremei rele sporește schimbarea părului și le ferește de îmbolnăviri. Pe lângă aceasta trebuie vitele bine periate și cât se poate de des. In timpul acesta nu i vo'e a năcăji vitele cu muncă grea, și în nici un caz a schimba oareșicum hrana, ci e numai bine a adăugi-o cu nutrețuri ușor mistuitoare, precum e macuchul (trușnic) de in, urliuala de orz, puțină iarbă verde, etc. Grajdurile trebuie mai ales acum să fie ținute cam cald și vitele trebuie ferite de orice răceală.

Băieșul român.

Noue mine de cărbuni.

In Ardeal, afară de bogatele mine de cărbuni din valea Jului, s'au aflat noue straturi de cărbuni în nordul țării, pe hotarul comunei Keresteșul-mic (l. Surdac) în comitatul Solnoc-Dăbăca. Ele au fost aflate nu de vre-un Român, ci de »Societatea pentru mine de cărbuni din Cluj», după cercetări de aproape trei ani. Societatea a deschis aici băi și le-a dat în exploatare unei tovarășii franceze, care are un capital de preste un milion coroane.

Știri de pe la băiașaguri.

Nenorociri în băi. Din mai multe părți ne vin știri despre nenorociri în băi.

— La băile erariale dela Rodna (comit. Biștrita-Năsăud) s'au întâmplat zilele trecute doue nenorociri. Un tinăr cu numele Brar Ignác a fost apucat între doue vagonașe de transport, cari s'au ciocnit pe șine și i-au zdrobit picioarele. — Băieșul Somkereki a fost lovit de un petroi, care s'a desfăcut din bolta băii, făcându-l ne-om pe toată viața.

— In o știolnă dela băile Angleur din Belgia a năpădit apa, dărâmandu-să un părete. Nouă băieși s'au înecat.

— In băile de cărbuni dela Scarborough (Virginia ostică) a explodat gazurile de mine. Au fost omorâți 11 băieși.

Eată câteva nenorociri din viața grea a băiașilor.

Din luptele parlamentare.

Vorbirea deputatului Vasile Goldiș.
(Ședința de Vineri, 5 Aprilie).

(Urmare.)

In luptă culturată de care am pomenit, ambii factori își vor avea părțile lor: în vreme ce statul să va sprijini pe puterea brută, pe jandarmerie și pe puterea brachială — bisericii îi rămâne năfrânata putere a dreptății, a credinții și a convingerii.

Dați-mi voe, să aduc în sprijinul acestei afirmațiuni a mele câteva cuvinte, pe cari Fichte le-a spus în ale sale »Reden an die deutsche Nation»: »Nicht die Gewalt der Arme, sondern die Macht des Gemüths, Kraft der Seele ist's welche die Siege erkämpft». (Nu în forța brachială este puterea învingătoare ci în puterea sufletească și în tăria convingerii ferme.)

St. C. Pop: Și Apponyi a zis așa! (Sgomot.)

V. Goldiș: Cu ce dovediți d-voastră că a sosit timpul ca să se restrângă autonomia bisericilor și ca să aranjați instrucția poporală a Ungariei contra ideilor fundamentale ale pedagogiei?

Cetitorul atent, care a urmărit motivarea proiectului dată de dl ministru de instrucție, va putea da un singur răspuns: că interesele mai înalte de stat. Interesele mai înalte ale statului pretind ca să știrbim autonomia bisericilor, ele pretind ca să reducem dreptul de a dispune al bisericilor în școlile confesionale, ba chiar ca ici și colo să-l nimicim cu desăvârșire. Și vedem chiar că în acest proiect se validează un pricipiu foarte ciudat: cu cât e mai mare ajutorul de stat, cu atât mai mare e amestecul statului, — deci cu atât mai bine sunt menajate interesele statului.

Dar, întreb eu: este oare vre-o școală în care să nu trebuiască apărat interesul statului? Dacă apărarea interesului statului nu reclamă amestecul acestuia în acele școli pe cari el nu le ajută, atunci de ce o pretinde acesta în școlile, pe cari le ajută statul, câtă vreme corect e ca interesul statului să fie apărat în fiecare școală. (Așa e! în stânga extremă.)

Dacă aceasta e cu puțință — și trebuie să fie cu puțință — în școli de acelea pe cari statul nu le ajută de loc și asupra căroia n'are nici'o influență, cel puțin nu o influență ca aceea pe care o ajută statul, — fără ca pentru aceasta să i-se știrbească drepturile autonome ale bisericii? (Aprobări la naționaliști.)

Nu știu cum s'ar putea înțelege o logică ca aceasta. Acest proiect de lege îl prezintă pe actualul guvern în o culoare democratică foarte deosebită. Asume bogatul care-și poate susține școlile, e lăsat și mai departe în drepturile sale pe cari nu i-le alterează de loc statul, în timp ce omului sărac i-se ia dreptul, fiindcă i-se dă un ajutor, și cu cât e ajutorul mai mult, cu atât mai mult drept de ingerință câștigă statul. Procedura aceasta nu e numai nedreaptă, dar e și antidemocratică, fiindcă strânge în curele și mai tare pe comunele bisericesti sărace, cari și așa au destule mizerii pe capul lor din pricina sărăciei și cari, după ce și până acum abia puteau plăti trei sute de floreni învățătorului, acum sunt avizate la un ajutor de stat și mai mare — care le restrânge drepturile și mai mult, — în vreme ce bisericile bogate își vor putea face și de aici încolo mendrele în școlile lor.

O idee ca aceasta va fi o puternică legătură pentru iubirea frățască din Ungaria,

când anume vezi că nizuințele guvernului național e de a despoia pe săraci de drepturi tocmai într'un timp ca acesta, când voim a extinde dreptul și asupra țăranului și când lumea întreagă pretinde ca de drepturi cetățenești să se bucure deopotrivă toți locuitorii unei țări. Această cestiune să poate pune în mod logic numai așa: a încetat sau nu interesul statului în școlile confesionale?

După cum am pus cestiunea și cu privire la autonomia bisericească.

Răspunsul care să poate da e că, dacă interesul statului suferă școlile confesionale, existența acestora nu să poate face atârnatore de ajutorul de stat, pentru că ori ajut școala ori nu, interesul statului trebuie apărat totdeauna în fiecare școală.

Dar acest proiect e în contradicție, după cum am spus, cu interesele educației populare religioase-morale, — e în contradicție cu legile positive, îndeosebi cu §-ul XX din 1848, cu §§-ii IX și XXXVIII din 1868, — e în contradicție cu logica, cu dreptatea și cu democratismul.

Acum voiu cerceta, întrucât concordă proiectul cu principiile pedagogiei.

(S'auzim, S'auzim!) Ce e drept titlul acestui proiect, spune că proiectul e pentru salarizarea și stabilirea raporturilor de drept ale învățătorilor și ar putea zice cineva că între astfel de împrejurări pedagogia n'are ce căuta aici. Căci, ce-i pasă pedagogiei, că învățătorul capătă leafă de 1000 sau de 2000 de fl. s'au că învățătorul e numit funcționar sau altcumva? Pedagogia nu să ocupă de astfel de cestiuni, și, deci, ar putea pretinde cineva că nu poți vorbi despre acest proiect supt raportul pedagogic. Dar cestiunea să prezintă tocmai dimpotrivă. In proiectul acesta se vorbește și despre planul de învățământ, despre orariu, despre manuale de școală, despre rechisite, despre hărți școlare cu cari trebuiesc acoperiți toți păreții școlii și pe cari învățătorul trebuie să le explice elevilor la exercițiile de conversație, — apoi să mai vorbește, că cine are dreptul să stabilească cu privire la unele materii de învățământ, planul de ore și numărul oarelor. Evident deci, că proiectul să ocupă de multe cestiuni cari au foarte mult de a face cu pedagogia. Mie-mi pare chiar, și mulți sunt de aceeași părere, că acest proiect nici n'a fost făcut cu alt scop, de cât ca să poată fi intercalate în el aceste cestiuni pedagogice.

In privința aceasta prima greșală cardinală a proiectului e că păcătuiește împotriva unității în instrucție. Aș fi fost foarte bucuros dacă dl ministru de culte s'ar fi adresat lui Kármán Mór, la care mă provoc cu tot dreptul, pentru că e considerat cel mai mare pedagog al Ungariei, și l-ar fi întreat: »Dragă domnule, cu puțință e ca într'o școală populară manuale școlare din 3—4 materii să fie aprobate de către autoritățile bisericesti, iar din alte vr'o 3—4 de cătră ministrul de culte? Mai departe cu puțință e iubite dle Kármán, ca numărul orelor cu privire la 3—4 materii să fie stabilit de către autoritățile bisericesti, iar cu privire la alte 3—4 de cătră ministrul de culte, fără ca proiectul să amintească măcar, că ar trebui să se înțeleagă acești doi factori între șine?

(Va urma.)

FELURIMI.

Multe și de toate. Cea mai mare adâncime a mării, cunoscută până acum este de 25,720 urme, pe când cel mai

Înalt munte al pământului, Everest din Asia, are o înălțime de 29,002 urme.

— In biblia engleză sunt 3,566,480 de litere (slove) și 773,746 de cuvinte. Cuvântul «Domnul» (D zău) să afle de 1855 ori.

— Impăratul Japoniei are un album, în care să afle portretele tuturor ofițerilor, căzuți în războiul cu Rusia.

— In Irlanda în un an plouă una cu alta în 208 de zile.

— In Europa ies în tipar 22 mii de foi.

— In Europa populațiunea să sporește an de an cu 4%.

— Hârtia s'a folosit mai întâiu pentru scrisori (epistole) la 1216. In acest an a scris prințul de Narbonne, Raymond o scrisoare regelui Henric III.

— Banca engleză din Londra are 1000 de deregători. Plata acestora este pe an 6 milioane 250 mii cor.

NOUȚĂȚI.

Primirea de elevi în școala c. și reg. de cadeți. Primim dela comandamentul școlii ces. și reg. de infanterie următorul avis:

Pe anul prim al școlii c. și reg. de cadeți (infanterie) din Sibiu, să primesc cu începerea anului școlar 1907/1908 (mijlocul lui Septembrie) aproximativ 30—35 tineri fizicește apți, cari cu luna Septembrie anul curent au împlinit etatea de 14 ani, dar nu au trecut peste 17 ani, simțesc în dânsii aplicare pentru chemarea militară, și au absolvat cu succes cel puțin suficient, patru clase civile sau patru clase dela o școală medie. Condițiunile de primire, cari totodată cuprind și forma rugării, se pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă de 45 bani la școala de cadeți.

Petițiunile de primire pentru locuri de plătit sunt a se înainta la comanda școlii, imediat după primirea testimoniuului dela finea anului școlar curent, dar cel mult până în 12 Iulie st. n. Dacă petentul are să mai facă vre-un examen de emendare, atunci trebuie să trimită un atestat interimar. Cererile ne-complete, care să înaintează tocmai la terminul ultim, adică 12 Iulie st. n. nu mai pot fi luate în considerațiune.

E de observat, că cereri care intenționează obținerea unui loc de tot gratuit, fondat din partea statului, sunt a se înainta ne-condiționat la ministerul r. unguresc de honvezi pentru apărarea țării, până la terminul hotărât publicat în toaia oficioasă »Rendeleti Közlöny«.

Noue căi ferate să fac în anul acesta în ținutul Năsăudului, dela Ilva-mică până la Rodna spre Bucovina, apoi alta între Vața și comuna Oberșia, la calea ferată Arad-Cianad.

Regularea Murășului. Comuna Ilva-murășană a înaintat rugare la guvern, ca să ordoneze regularea Murășului până la Pișki ori cel puțin până la Ilva, pentruca locuitorii din părțile acelea să fie în viitor scutiți de prea deseale vărsări de ape.

»E mai ușor a ne feri de boale decât a le vindeca«, a zis odată un vestit medic. Fiecare, care suferă de scaun neregulat, să ia la inimă aceasta sentență și să folosească ca purgativ sigur și ușor numai apa amară naturală »Franz Joseph«, care curăță stomachul și intestinale și procură noue puteri de viață.

Convocări. Adunarea de primăvară a Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din despărțământul Cluj este convocată pe ziua de 13 Maiu st. n. 1907 în școala gr. cat. din Cluj.

Din program amintim: La orele 9 prelegere practică și apoi deschiderea adunării. Constatatea membrilor prezenți. Aprecierea prelegerilor practice. Dizertațiuni și aprecierea lor. Raportul cassarului. Alegerea alor doi delegați pentru participare la adunarea generală etc. — Ioachim B. Pop, președinte, Pavel Pușcașiu notar.

Perehiziție la redacția »Gazetel«. »Gaz. Trans.« scrie următoarele: Vineri în 3 Maiu s'a prezentat în localul redacțiunii noastre comisarul de poliție dl Iacobi însoțit de un sergent, cerând pe-baza unui ordin al procuraturii din Târgu-Mureșului extradarea manuscrisului articolului apărut în numărul 65 al ziarului nostru din 22 Martie (4 Apr. n.) sub titlul »Merg orbis înainte«, și numirea autorului articolului. Procuratura a găsit în mai multe pasaje ale acestui articol delictul »agitațiunii« pe baza §-lui 172 și a §-lui 2, alinea întâi, a codului penal. Neafându-se manuscrisul articolului, s'a încheiat cu redactorul nostru responsabil un proces verbal, care se va înainta procuraturii.

Ingrrijirea pielii. Numai Boraxul imperial veritabil al lui Mack să valorează escent la vindecarea pielii necurate, înroșite și dure; el e cel mai sănătos cosmetic și face nu numai mâni albe, frumoase, ci preste tot piele albă. Pentru ingrijirea pielii să poate recomanda mai departe săpunul Borax-imperial, pentru însușirile sale igienice și cosmetice, și pentru aroma sa minunată de vioarele.

Foc mare în Pricaz. Luni, în 28 Aprile c., a fost foc mare în Pricaz, (l. Orăștie). Focul s'a iscat pe la amiază din o lemnușe aprinsă, aruncată din negrije de un servitor, în o grădină cu paie. Fiind vânt mare, în trei ore, focul a prefăcut în cenușe tot avutul la 18 economi: case, șuri și alte clădiri. Oamenii erau la lucrul câmpului și pe când au alergat acasă, casele le erau în flăcări. Paguba e foarte mare și asigurați au fost puțini. Bieții Pricăzeni au avut triste Paști.

Banca »Ardeleana« din Orăștie a dat pentru cei păgubiți 500 coroane.

Carte nouă. A ieșit în tipar cartea »Viierul român« sau noua cultură a viilor. Indrumări practice pentru viieri, de Nicolau Iosif, învățător în Aciliu și membru în comitetul central al Reuniunii agricole române din Sibiu. Cartea formează Nr. 14 al Bibliotecii Reuniunii agricole din Sibiu. Prețul 70 bani, cu porto postal 80 bani. E provăzută cu mai multe ilustrații. Recomandăm cu căldură viierilor noștri aceasta carte bună.

Crășmele închise. In Ardeal s'a pornit o mișcare vrednică de toată lauda și vrednică de urmat de toate comunele noastre, anume ca crășmele să fie închise de Sâmbătă seara până Luni dimineața. Mai de nou au adus astfel de hotărâri comunele: Akosfalva, Lövete, Barczaujalu, Fenyéd și Ciceu Cristur. — Brave comune!

O zi rară a fost pentru poliția din Budapesta ziua de 1 Maiu c. De ani de zile acum s'a întâmplat cazul rar, că poliția n'a arestat pe nime pe întreg teritoriul Budapestei.

Nou preot român în America. Consistoriul român din Sibiu s'a îngrijit și de credincioșii români gr. or. din Indiana Harbor (America) trimițându-le preot pe părintele Ioan Tatu din Tichindeal.

Nenorocire de tren. Să întâmplă cam des nenorocirile pe căile ferate ungare. După Dorojma s'a întâmplat o nenorocire săptămâna trecută între stațiile Porta Orientalis și Domășnia-Cornea. A deraiat (a eșit de pe șine) un tren de marfă și s'a prăbușit în o prăpastie. Un lăcătuș de tren, Kiss a fost ucis și mai mulți conductori au fost răniți. S'a pornit cercetare să se afle cine poartă vina pentru nenorocire.

Nouă bancă românească să întemeiază în Boroșineu, cu numele »Plugarul«. Capitalul este de 100 mii cor. Acum să face subscrierea acțiilor.

Român ucis în America. In orașul Braddock Pa, — după cum ni să scrie din Alliance Ohio — a fost omorât în 18 Aprile c. în o fabrică Andreiu Maier din Voila. El era rânduit pentru pază de noapte în fabrică și voind să reguleze o lampă, ca să arză crinul i-a tăiat capul. Inmormântarea s'a făcut în 20 Aprilie, îngrijind de ea consăteanul mortului, Iosif Ioan Șerban. Reposatul a fost în vârstă de 24—26 de ani și a lăsat în mare jale pe tinera sa soție Rozalia născ. Cotona și mama Eva Maier n. Șuteu, aflătoare în România.

Arderea unei fabrici de bere. In Turda a ars în una din nopțile trecute fabrica de bere a firmei jidovești Mendel. A fost un foc uriaș, arzând o masă mare de malț, care avea să se folosească la fabricarea berii. De ferbințelea cea mare s'au crepat zidurile clădirii și mașinile s'au stricat. Zidurile laterale au fost mântuite de foc. Paguba este de 50—60 mii cor. Fabrica a fost asigurată.

La fondul »Victor și Eugenia Tor-dășlanu« pentru înzestrarea fetelor sărace, au mai dăruit: Iosif Marcu sen., măestru pardositor, din privilegiul onomastice sale 2 cor., iar Ioan Stanciu, zugrav de case, întru susținerea și întărirea prietăniei fratelui său Nicolae Stanciu din Craiova cu Iosif Marcu jun., măestru pardositor 1 cor. — La acelaș fond au mai dăruit dna Elena Morariu, întru vecinica odihnă a ginerelui său de pie memorie Ioan Sârbu, fost paroh în Mihăești și a fiicei sale Mariți, fostă învățătoare 2 cor. Mai departe au dăruit: dsoara Elena Veștemean, 2 cor. ear dl Toma Banea, proprietar, în memoria tatălui său răposat Ioan Banea, 2 cor.

Principele de Meklenburg a fost săptămâna trecută în România, fiind oazpele familiei regale. Intre altele principele însoțit de regele Carol și regina, a vizitat fosta expoziție națională, îndecosebi Palatul artelor, Cula, Casa Poradim, câmpul de luptă dela Plevna, trofeele din pavilionul regal, hârta țării etc. In palatul artelor Regele a arătat prințului de Meklenburg podul lui Traian și podul de peste Dunăre, spunându-i: »Uite podul lui Traian, și podul Meu«. Regele Carol era foarte bine dispus, vizita a durat aproape 3 ore.

Mergând spre casă, principele a venit pe la Turnul-Roșu și s'a oprit pe timp scurt și la Sibiu.

Primarul Cernăuților a repauzat în 27 Aprile c. în Viena, în vârstă de 57 de ani. Osămintele au fost transportate la Cernăuți, unde au fost așezate la vecinicul locaș după ritul mozaic, căci primarul reposat a fost — Jidan. Sarmană Bucovină unde ai ajuns!

Cartea engleză: Românul american, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea »Foiș Poporului«.

Sinoadele bisericii ortodoxe române au fost convocate și să întrunesc, ca de obicei, pe Dumineca Tomei, în 12 Maiu c. la Sibiu, Arad și Caransebeș.

Aehrenthal la Berlin. Noul nostru ministru al treburilor din afară, baronul Aehrenthal a fost săptămâna trecută trei zile în Berlin, unde a fost primit foarte prietenește. El a convenit de mai multe ori cu împăratul și cu prințul Bülow, cancelarul imperiului. Să zice, și e de crezut, că prin aceasta vizită s'au întărit și mai mult legăturile de prietenie dintre împărăția noastră austro-ungară și cea germană.

Noue bisericii românești în America. Din Cleveland să scrie, că în scurt timp Românii gr.-cat. din jurul orașului Widher își vor zidi o biserică. Deasemenea s'au făcut pașii de lipsă pentru cumpărarea unei locuințe preoțești și a unei biserici în apropierea Mc. Keesportului. Pentru aceste lucră și ostenește mult părintele Epam. Lucaciu.

Târg de cai militari să ține în Arad, în 17 Maiu c. la 9 ore dimineața la podul Murășului. Comisia militară va cumpăra mânzi bine făcuți, de rasă nobilă, cam de 158—166 cm. de nalți.

Băi vândute. Baia de aur de la Capnic (Baia-mare) numită Rota a fost cumpărată de un întreprinzător englez, cu două milioane cor. Noul proprietar va aduce mulți băieși englezi.

— Băile de fer ale familiei Thoroczky de la Trascău asemenea au fost vândute unei societăți streine.

Nimicirea unei comune. În Macedonia să țin lanț cruzimile și jafuirile bandelor grecești, de cari sufer mult frații nostri macedoneni. Săptămâna trecută o bandă de aceste a nimicit o comună românească. Eată ce să scrie în privința aceasta din Salonic:

Una din cele mai frumoase și mai bogate comune românești, Gramaticova (ținutul Salonicului) a fost devastată și nimicită de o numeroasă bandă de Greci. Bandiții au aprins și dărâmat mai întâiu școala și biserica românească, măcelărind populația. Nici bătrânii, nici femeile nu au fost cruțați. Autoritățile turcești au trimis trupe ca să urmărească această bandă.

Școală nouă în Cluj. În Cluj să zidește un nou edificiu școlar gr. cat. Despre noua zidire »Răvașul« scrie următoarele: Școala cea nouă din Cluj, care pe 1 Septembrie are să fie gata, înaintea frumos întru clădirea sa. Duminecă în 21 Aprilie, după sfânta liturgie, sa făcut sfințirea petrei fundamentale, care s'a așezat tocmai în mijlocul temeliei importantului edificiu.

Aici s'a așezat, săpat în peatră și un act comemorativ, în care să arată când și prin conlucrarea cărora s'a ridicat zidirea.

S'a găsit Vineri, în 3 l. c. un portmoneu, cu ceva conținut de parale, în negustoria de pălării a dlui Fritz Konnerth de aici (strada Cisnădiei). Proprietarul îl poate lua în primire în numita negustorie.

Jertfele șovinismului. Săptămânile trecute a fost pedepsit universitarul român din Cluj, Aurel Șerban, la 15 zile arest și 100 cor. pedeapsă, pentru-că a îndemnat poporul la adunarea de protestare dela Fil-dul de jos.

Tot pentru un lucru de acesta a fost pedepsit cu aceeaș pedeapsă Silviu Ciuciu, stud. în drept.

Mai mulți studenți slovaci de la gimnaziul din Szarvas, au fost eliminați din gimnaziul din Szarvas, și doi din toate scoalele din țară, pentru-că au format o societate de cetire, pentru cultivarea limbei slovace.

Rămăs bun. Am scris, că vrednicul luptător slovac, deputat și preot Iuriga a fost osândit pentru agitație la 2 ani temniță de stat. Dumineca trecută a plesat la Vaș, să-și facă pedeapsa. El și-a luat rămas bun de la fii săi sufletești în mod înduioșător. I-a rugat să nu-l uite și dacă ar fi să moară în temniță, să-i aducă trupul acasă, căci vrea să fie înmormântat între credincioșii săi.

Vremea. La Paștile noastre, pe la Sibiu și în alte părți, a fost o căldură, ca în luna lui Cuptor. Primăvară, așa zicând, nici n'a fost, ci din receli am trecut de odată în vară. În unele locuri din Ungaria, a fost călduri foarte mari, d. e. în Semlin, lângă Dunăre, căldura a fost 30° C. în Besztercebánya 35° C. Pentru sămănături ar fi mare lipsă de ploaie, ceea ce poate că va urma zilele aceste, deoarece încep a să arăta nori pe cer și vremea e puțin mai recoroasă.

Ingropată de vie. În comuna Sarlazan din Franca a fost îngropată o femeie de vie. Oamenii au crezut că e moartă. A doua zi mergând un țăran prin cimiter a auzit larmă în mormânt. A fost desgropată îndată și femeia în adevăr trăia, dar preste un cias a murit, acum pe vecie.

Din husar — fișpan. Ziarele ungurești scriu, că guvernul ar avea de gând să numească de comite suprem în comitatul Făgărașului pe baronul Rozenzweig, oficer de husar în Brașov.

Frumos lucru, dar la Dzeu și în Ungaria toate's cu puțință.

Fericirile românești. 1. Fericiti suntem noi Românii din această țară, căci evreii ne stăpânesc, făcându-și cuib între noi.

2. Fericiti nuntem căci suntem aproape de America.

3. Fericiti suntem că'n tot pasul suntem urmăriți.

4. Fericiti suntem, că apurarea suntem prigonii din partea stăpânirii,

5. Fericiti suntem căci jandarmii mereu sporesc și năpustesc asupra noastră.

6. Fericiti suntem căci suferim nedreptăți prea din belșug.

7. Fericiti suntem că străinul ne tot paște.

8. Fericiti suntem căci temnițele sunt lăcașurile noastre.

9. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata noastră a tuturor e în... Vaș și Seghedin. (Pop. Rom.) Ioan Macarie, plugar.

Slovacii din America au ținut adunări populare bine cercetate în Ioungstown, Cleveland, Keesport și alte orașe americane, protestând împotriva proiectului școlar al lui Apponyi, care vrea să le ia școalele. Foile ungurești sunt foarte năcăjite din pricina aceasta.

Linimentum Capsiei comp. a Drului Richter (Anker-Pain-Expeller) a devenit un mijloc de casă în adevăr popular, care se ține în totdeauna în multe familii de mai mult de 37 ani. La dureri de spate, de șolduri, de cap, podagră, reumatism etc. fricțiunile cu Anker-Liniment s'au dovedit întotdeauna alinătoare de dureri, și la boale epidemice, ca colera și mănare de foale sunt avantajoase întotdeauna frecările la foale. Acest mijloc escelent de casă s'a folosit ca fricțiune cu bun succes la influință și se află de vânzare în cele mai multe farmacii cu prețul de 80 bani cor. 1.40 și 2 — dar la cumpărare să cerem întotdeauna espres: »Anker-Liniment al lui Richter« (Anker-Pain-Expeller) și să ne uităm după marca de scutire »Anker« și numele Richter și să primim numai sticle originale.

Împărțire de pomi pădureți.

Vestim prin aceasta pe cultivătorii de pomi, că cu începerea de astăzi, subsemnatul comitet central împarte în mod gratuit mai multe mii de pădureți, meri, peri, pruni, ci-

reși, perseci, etc., soși numai în zilele aceste dela școala de stat de pomi din Turda. La împărțire au întâietate școalele de pomi comunale. Pădureții se pot lua în primire în fiecare zi dela custosul Reuniunii noastre, dl Teodor Andreiu, grădinar (Sibiu, Theresien gasse Nr. 12).

Sibiu, 7 Maiu 1907.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Pantaleon Lucaș,
prezident.

Vlo. Tordășanu,
secretar.

Prețul bucatelor.

In Murășul de Ludoș.

La târgul de săptămână din Murăș Ludoș din 30 Aprilie c. prețurile bucatelor au fost următoarele: Grâul curat per maja metr. cor 14—15, săcara 10—10.40, ovăsul 13—13.60, cucuruzul 10 cor. un car de fân 12—18 cor.

In Lugoj.

In piața Lugojului au fost săptămâna trecută următoarele prețuri:

Grâu prima calitate m. m. cor. 14. Grâu de mijloc 13, Săcară prima calitate 11.60, Săcară de mijloc 11.20, Orz prima calitate 12, Orz de mijloc 11, Ovăs prima calitate 14, Ovăs de mijloc 13.50, Cucuruz prima calitate 10, Cucuruz de mijloc 10, Mazăre 40, Lintă 72, Fasole 32, Cartofi 6 coroane.

Producțiuni și petreceri.

In Sebeșul-săsesc.

Reuniunea română de cântări din Sebeșul-săsesc, aranjează la Dumineca Tomei, 12 Maiu n. c. un concert în pavilionul dela hotel »Central« din Sebeșul-săsesc. Dirigent: Octavian Murășan. După concert joc. Programul e compus din 7 puncte.

In Ofenbaia.

Tinerimea română din Ofenbaia și jur aranjează un Concert la Dumineca Tomei, 12 Maiu st. n. a. c. în sala casinei din Ofenbaia. Venitul curat este destinat fondului tractual protopopesc și colectei konzistoriale de sub Nr. 11.943 Pres. Plugarilor li să acordă favoruri. Programul concertului constă din 10 puncte. După concert urmează joc.

FRANZ JOSEF Apă purgativă

Să recomandă de medici contra pietrei de fere.

6 8—26

Să poate căpăta în tot locul

Kalodont

88 12—42 a lui Sarg

cremă de dinți asinonajurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACTIEI ȘI ADMINISTRATIEI

I. P. în Hosm. Numai în nr. acesta s'a putut: si urmează: Mulțumite.

P. M. în Hoe. Bine. Să ne scrii.

Al. I. T. P. Rusu în V. s. (Bucovina). Mulți au făcut bune parale, dar e lucru mult și greu. Scriere-unui cunoscut. Bani pentru cartea engleză mă trebuie. (25 bani încă.) și pentru alte cărți, ce vrea.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Henric Maltreș

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățătoare la școala comunală din Orlat, devenit vacant prin pensionare să scrie concurs.

Emolumente:

Salar anual fundamental 600 Cor. Relut de cvartir, eventual cvartir în natură 200 Cor. Renumerațiune pentru lucrul de mână în școala de repetițiune 56 Cor. la olaltă 856 Coroane, solviți lunar anticipative și Cuincue-malele legale.

Dela concurenți să pretinde să fie deplin cualificate, să poșadă deplin cunoștința limbii române și maghiare în scris și vorbire, și aceasta să o dovedească prin acte în mod neîndoios.

Concurenți cu cunoștințe de note și a vreunui instrument musical, vor fi preferite.

Postul este a să ocupa cu 1-a Sept. n. 1907.

Concursele sunt a să înainta subscrisului președinte a senatului școlar, până în 20 Iunie n. 1907 la 12 ore a. m.; cele întrate după acest termin nu se vor lua în considerare.

Orlat (com. Sibiu) 4 Maiu 1907.

Dion P. Decel
preș. senat. școlar

116 1-1

AGENȚI

de diferite branșe, cari voiesc să câștige mulți bani, să-și dea adresa și informații mai de aproape. Să potrivește pentru ori și cine.

A. Hübscher,
Praga. 1572-II.

94 3-3

KELETI Specialist

Suferinzilor de vătămătură!

Cea mai nouă invenție a lui Keleti însemnă o mare schimbare în chestia legăturilor la vătămături!

Legătura-Keleti pentru vătămături c. și reg. privilegiată, cu pelotă pneumatică de gumi reține fără durere și cea mai veche vătămătură!

Ne numărare scrisori de recunoștință dela cei mai vestiți medici și profesori de specialitate din țară și străinătate!

Prețul: pentru o latură Cor. 12.— pentru ambele laturi Cor. 24.—

În institutul meu artistic ortopedic esistent de 25 de ani, să fac în executie tehnică perfectă sub controla unui medic specialist practic din capitală.

picioare și mâni artificiale

97 B 1-18 pentru cei amputați.

Cei cu corpul gârbov! Corset artificial după sistemul Helsing
picioare-drept, corsete de egalare cu vatare de aer etc. Așezare excelentă! Fără împovorarea corpului!

Mașine de mers și de sprijioană lașolduri, la apărineri de genunchi și pulpe după principiile chirurgiei moderne! Sub conducerea personală a unui medic excelent din capitală (orthoped-specialist.)

Bandage pentru buric, ciorapi de gumi pentru vine cu cărcel, suspensorii, legători de burță, la dureri de stomach, rărunchiu mutăcios, vătămătură de buric și pantece atârnat.

Legători pentru menstruațiile lunare, sprituri pentru domni și dame, irigatoare etc. cum și toți articli higienici aparținători îngrijirii și confortului bo'navilor cu prețurile originale de fabrică.

Cereți gratis și franco listă de prețuri cea mai nouă a fabricii provăzută cu 3000 de ilustrații.

I. KELETI BUDAPESTA IV.
Koronaherzegutca 17.
(În clăustrul ordului serviciilor p. p.)

Fabrica: Koronaherzegutca 14. Înființată în 1878. Expedirea cea mai directă! — Scrisorile de comanda să nimicesc — eventual să returnează!

De vânzare

este o mașină de imblătit cu vapor, în stare bună și să dă pe plată în rate.

Nicolae Albu

100 3-5

proprietar
În Miercurea (Erdély-Szerdahely).

Un Servitor

harnic și cinstit să angajează sub condițiuni favorabile la prăvălia de băcănie a dlui

105 2-2

Victor Onițiu
Sibiu, Strada Măcelarilor.

Norocul lui Török

este vecinic.

Neîntrecut

o norocul, care favorisează colectura noastră principală. Deja am plătit onorariilor noștri cumpărătorii în timp scurt mai mult de

30 milioane coroane de câștiguri

Între aceste cele mai mari câștiguri, anume:

de 2-ori marele premiu de **600.000** coroane

câștigul cel mai mare de **400.000** coroane

cum și câștiguri 6 à cor. 100.000, 3 à 90.000, 3 à 80.000, 3 à 70.000, 4 à 60.000, mai multe à 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 și afară de aceste încă alte multe câștiguri mari à 10.000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500 cor. etc.

Recomandăm deci a participa la loteria de clasă, ce să începe în curând, bogată în șanse de câștig în lumea întreagă și a comanda la noi un los de noroc. — În viitoarea, a 20-a, loterie de clase se vor trage din

91 4-5

125.000 losuri cu 62.500

de câștiguri de bani și anume în total în suma enormă de

16 milioane 457.000 coroane.

Cel mai mare câștig ev. 1.000.000 coroane. Special 1 premiu cu 600.000, 1 câștig à 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 2 à 90.000, 2 à 80.000, 2 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 3 à 40.000, 3 à 30.000, 6 à 25.000, 9 à 20.000, 13 à 15.000, 44 à 10.000 și încă multe altele.

Care zi a săptămânii are pentru însemnătate?

Să se comarde la noi număr de acela, care stă însemnat lângă ziua în care s'au petrecut evenimentele deosebite cu noi.

Duminică
4935

Luni
24299

Martți
68989

Mercuri
128039

Joi
5942

Vineri
24300

Sâmbătă
74369

Plătirea conform planului a losului original de clasă I. este:

Pentru $\frac{1}{8}$ los original n. — 75 sau Cor. 1.50, pentru $\frac{1}{4}$ los original n. 1.50 sau Cor. 3.—
» $\frac{1}{2}$ » » » 3.— » » 6. » $\frac{1}{1}$ » » » 6.— » » 12.—

și aceste se vor espeda cu rambursă sau după trimiterea înainte a banilor. Planuri oficioase gratis. Comande la losurile de noroc de mai sus rugăm a ni-se trimite cu deplină încredere până în

23 Maiu a. c.

fiindcă numerii noștri de noroc trec iute.

A. TÖRÖK & CO.

Casă de schimb soc. pe acții,

cea mai mare neguțatorie de loterie de clasă a Ungariei
Budapesta, Despărțământul de loterie de clasă a colecturilor noastre principale.

Centrală: Servitenplatz 3/a în palatul propriu.

I. Filială: Theresienring 46/a. II. Filială: Waltznering 4/a.
III. Filială: Museumring 11/a. Adresa telegrafică: Törökék, Budapest.

Băile de cură dela Vâlcele (Előpatak)

sunt de un succes deosebit contra durerilor de stomăch, răunchi, a udului, de mitră, a boalelor de ficat și de fiere, contra podagrei și a reumatismului, constipației foalei, cum și contra tuturor acelor boale, cari să desvoaltă din nervozitate. Cura de beut a apei de Előpatak de renume universal, cură făcută după prescripție medicală, împreună cu mijloacele de ajutor corăspunzătoare și aflătoare în loc (băi calde și reci, tratament de cură cu apă, masage, gimnastică sved., mod. diet. de traiu) dau rezultate estraordinar de favorabile. Sezon de scaldă: din 15 Maiu până în 15 Sept. Stație de drum de fer: Feldioara (Földvár) și Sepsi-Szent-György, cu comunicație de trăsuri ieftină și stabilă, locuință, provizie, ieftin și elegant. În decursul timpului dinainte și după sezon (15 Maiu până în 15 Iunie și 20 August până în 25 Sept.) este a plăti jumătatea taxei de cură și muzică, locuință ca scăzământ de 50%, proviziune cu mult mai ieftină. Apa minerală de Előpatak, care între apele minerale alcaloide feruginoase cu conținut de acid carbonic ocupă rangul întâiu, să poate folosi și ca medicină de casă și atât pură, cât mestecată cu vin este o beutură plăcută recreatoare și să bucură de mare trecere. În țară și străinătate să consună pe an mai mult de un milion de sticle. Locul de espedare: Előpatak, dar să află în cele mai multe orașe și căse mari de comerciu.

Cu prospecte servește gratis, la dorință

118 1-6

Direcțiunea.

VICTOR DAHINTEN, neguțătorie de fer în Alba-Iulia, lângă Fântână.

Recomand marele meu deposit în pușculițe (sprituri) de peronospora de cele mai bune, și pe așteptare (accept), până în 1 Noemvrie, cum și toate soiurile de artiele de fer și oțel, fere de plug, osii, cuptoare, șparherduri, cuie, șiroafe, pente de fer, trestie de stocatură, vase de culină, revolvere, patroane, coase, lopeți, artiele de gumi și mașini economice etc. toate de calitatea cea mai bună și cu prețurile cele mai ieftine.

112 1-10

Cu distincă stimă

Victor Dahinten.

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sînt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

in ori-ce culoare.

În urma unei praxe de mai mulți ani, sînt în stare a ținea concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia mea.

Prețuri corespuuzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă **HENRIC MELTZER**

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Prin aceasta îmi permit a face cunoscut onor. public, că am deschis în strada Ocnei Nr. 3 un

atelier de croitorie

și pe lângă prețurile cele mai ieftine folosesc cele mai moderne stofe și asigur o croitură elegantă.

Rugându-mă de sprijin binevoitor, semnez

Isac Benő

măiestru croitor

Sibiu, strada Ocnei 3.

115 1-2

Grand Prix expoziția universală Paris 1900.

Restituțiunfluidul lui KWIZDA

apă de spălat priv. c. și reg. pentru cal.

Preț: 1 sticlă Cor. 2.80.

De preste 40 de ani în folosință în grajdurile de curte, în grajdurile mai mari militare și civile pentru întărirea înainte-și rentărirea după strapațe, învîrtosarea nervilor etc. face capabil calul pentru cele mai esceleste prestațiuni în training.

Veritabil numai cu marca de sestire aci alăturată.

Să capătă în toate farmaciile și drogheriile.

Prețourante ilustrate gratis și franco.

Depoul principal: Francisc Ioan Kwizda

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar. 94 I. 28-25
Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

Carol Albert

croitor de cavaleri

Sibiu

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stofe englezești, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 36-52

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“.

piața mare Nr. 2.

Iniințată în anul 1841. Centrala în Budapesta. Capital de acții și rezerve 92 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă percentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monete de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare încassează cupoane și efecte sortite asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

99 3-12

➔ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ➔

Nr. 26/1907.

c. c. e.

114 1-1

Publicațiune.

Din partea subscrisului comitet central se aduce prin aceasta, în sensul §-ului 2 al art. de lege XVIII din anul 1876 și §-ului 146 al articolului de lege XV din anul 1899, la cunoștință, că lista provisorie compusă a alegătorilor dietali ai orașului Nagyszeben pentru anul 1908 și consemnarea acelor alegători, cari s'au șters din lista alegătorilor dietali a anului curent, va fi expusă în expeditura magistratuală din casa sfatului începând dela 5 Maiu până la 35 Maiu 1907 în toate zilele dela 7 până la 12 ore înainte de ameză și dela 2 până la 6 ore după ameză, spre informațiunea tuturor.

Cât pentru persoana proprie în sensul §-ului 44 al art. de lege XXXIII din anul 1874 poate reclama ficine în contra listei. Alară de aceea are drept ficine, a reclama pentru orice nedreaptă primire sau lăsare afară în cercul acela electoral, unde el a fost primit în listă.

Reclamațiunile sunt a se da în scris dela 5 până la 15 Maiu 1907; o insinuare poate cuprinde și reclamațiunile privitoare la mai multe persoane.

Reclamațiunile incuse asemenea se vor expune în public la locul arătat, și ficine este îndreptățit a reclama, poate face obiecțiunea sa asupra reclamării în scris dela 16 până la 25 Maiu 1907; la fiecare rescript este a se preda obiecțiunea separat.

Reclamațiunile și obiecțiunile făcute asupra lor sunt a să adresa către comitetul central electoral și instruite cu documentele reccurate vin a se preda primarului orașului.

Nagyszeben, în 2 Maiu 1907.

Dela comitetul central electoral al orașului reg. lib. Nagyszeben.

Foto la învățatură pentru ◆ bransa de spălătorie

să caută de către însoțirea spălătorilor și spălătorilor-curățitori în Viena, cu următoarele condiții:

1. an timp de învățat cu cost, cuartir și plată. După timpul de învățatură cu un câștig săptămânal de 16—28 Cor.

Toate informațiile mai de aproape le dă gratis însoțirea spălătorilor și spălătorilor-curățitori în

Viena, V. Bären-gasse Nr. 3.

Cheag natural în formă de praf.

Important

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de vitei. El este absolut liber de fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuintate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături cheagul natural nu împiedecă de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul se maibun.

O încercare ne convinge. Siugura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură

Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 57 8-20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Violin-Duette.

(Ediția M. U.)

Toate prelucrate după renumita metodă Sevick și potrivite ca întregire la orice școală de violină.

Bizet, Carmen, mare Potpourri (Prof. Marák) Cor. 1.60. Acompaniare de clavier la C. 1.50. Gebauer op. 10. Duette ușoare (Prof. Suchy) Cor. 1.44.

Kallivoda op. 178, 179, 180. Duette ușoare și de concert (Prof. Suchy) broșă la Cor. 1.20. Mazas op. 38. Duette (Prof. Suchy) 2 broș. la Cor. 1.20.

Mazas op. 60. Șase duette ușoare. (Prof. Suchy) Cor. 1.20.

Album de melodii.

50 cântece populare și imnuri. (Prof. Marák) Cor. 1.20. Acomp. de clavier (neobl.) la ele Cor. 1.50.

50 melodii de operă. (Prof. Marák) C. 2.—25 de cele mai iubite marșuri și dansuri (Bastl) Cor. 1.80. Acomp. de clavier (neobl.) Cor. 1.50.

Pleyel op. 8. Duette (Prof. Suchy) Cor. 1.20. Rihovsky op. 12. Duette ușoare și melodioase, Cor. 1.20.

Prețuri de concurență a edițiilor universale a lui Peters, Litolf și altele.

Trimițându-se prețul înainte (și în mărci postale) espedează:

Casa de editură muzicală și mare sortiment

Mojmir Urbánek în Praga

Strada Jungmann 14. Palais Hlávka.

14 a 2-2

Fl. 5000 câștig

dau aceluia, care va dovedi, că colecția-minune a mea

600 de bucăți cu fi. 2.50

nu este o cumpărare ocazională și anume:

1 orologiu de buzunar patent elvețian sist. Roskopf cu mers regulat și punctual, cu garanță de fabrică în scris pe 3 ani, 1 lanț pancer aur double american, două inele aur double american (pentru domni și dame) 1 garnitură engl. aurită constatătoare din bumbi de manșete, guler și de piept, un briceag amer. cu 5 tășuri, 1 cravată de mătășă eleg. colorata și muștra după dorință fasonul cel mai nou, 1 ac escelent de cravată cu briliant simili, 1 broș de dame ultima novitate, 1 garnitură toaletă folositoare, 1 portmoneu de piele eleg. veritabil, 1 păreche de butoni amer. cu pietri nobile imit., 1 barometru pat. englez, 1 album de salon, cu 36 cele mai măiestre și frumoase vederi din lume, 1 colier escelent de gât sau pentru păr din perle veritabil orientale, 5 draci prestidigiatori indici petrec ori-ce societate și încă 350 de obiecte diverse, folositoare și de lipsă în fiecare casă, gratis. Toate laolaltă cu orologiu de buzunar eleg. patent sistem Roskopf, care singur e vrednic prețul dublu, costă numai fl. 2.50. Se pot procura per rambursă sau înainte per cassa (se primesc și marce postale) prin

casa de expediție universală a lui

S. URBACH, Cracovia Nr. 201.

NB. La comanda de 2 pachete se dă gratis un briciu engl. prima sau 6 batisto de in. Pentru-ce nu-i potrivit să returnează banii fără sminteală, astfel ori-ce risic e eschis total. 290 2-

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gîngășă a se presenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori-cât de adînc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce ficcare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e Institutul special al drului Palóc, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curată sângele bolnav. nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palóc vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda seu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de besică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palóc dela 10 ore a. m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la ameză).

Adresa: Dr. PALÓC, medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 28 5-

De vânzare.

să afia 1000 de kilogr. slănină frumoză, la

108 1-3

Nicolae Hânseu
în Boița, posta Nagy-Talmács.

Un taur

în vârstă de 19 luni, de rasă curată Pinzgau, provăzut cu certificat, să afia de vânzare la subscrisul

95 3-

Ioan Cloaje
Boița, posta Nagy-Talmács.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și artici de modă de toate prețurile, și modele originale vieneză și pariziene. 118 89-52

Vasilie Bann

Sibiu

str. Ocenei 7. — str. Faurului 16.

în casa sa proprie »La Cizma roșie« cel mai mare depozit de încălțăminte pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comăndele să trimit recomandate, la cas de nu corăspund, să primesc îndărăpt în schimb.

68 6-

Fiecare imitație e punibilă!

Singur veritabil e numai balzamu lui Thierry

cu marca verde de călugăriță. 12 sticle mici sau 6 Stuple sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.-.

Alifie de centifolii

Sentit prin lege!

a lui Thierry

contra tuturor ranelor, aprinderilor, rănilor etc. 2 brcane Cor. 3.60. Expedare numai cu rambursă sau trimiterea banilor înainte.

Aceste două leacuri de casă sunt cunoscute de cele mai bune și renumite.

Comăndele să se adreseze la Farmacistul

A. THIERRY în Prograda lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Depozit în cele mai multe farmacii. — Broșuri cu mii de scrisori originale de mulțămintă, gratis și franco.

179 84-52

Alfain echter Balsam
aus dem Rohitsch-Sauerbrunn
A. Thierry in Prograda
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Important pentru onor. agricultori!

Cine are lipsă pentru sămănturi de primăvară de

grâu de primăvară

orz, ovăș triumf, mazărice
sămăntă de cânepă

să se adreseze de timpuriu la

Sigismund Felzer
Sibiu, strada Brukenthal 3.

54 7-9

SPRE DEOSEBITĂ ATENȚIUNE!

Numerele mici ale loteriei privilegiate ungare de clase dela Nr. 1 până la Nr. 300 ce sunt atât de mult căutate, se găsec exclusiv numai la noi.

Deasemeni și numerii anilor de naștere dela 1801 până la Nr. 1900.

Având în vedere marile cereri ale acestor numere, rugăm a ni-se adresa comenziile cât de curând

S. Bogdány

Birou principal de loterie, Societate Anonimă
BUDAPESTA, Károly körut 20.
Telefon 88-16.

106 8-4

Prețul lozurilor la Cl. I-a:

1/3 loz Cor. 1.50 1/2 loz Cor. 6.-
1/4 3.- 1/1 12.-

Comenziile pentru străinătate le efectuăm contra ramburs sau trimiterea anticipativă a Costului.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

8 14-52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și esplosiune, —
edificii de ori-ce fel, meuble, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări poporale fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții:
84,975.294 coroane. 9,293.195. coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295.120-15 c. pentru capitale asig pe viață 3,760.810.21 c.

Oferta și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Gustav Dürr

mechanic.

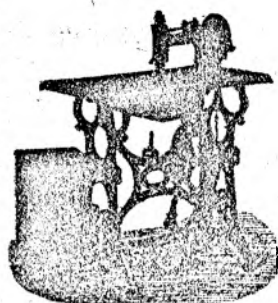
Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depozitul său mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 17 16-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

— Seidel & Naumann, G. M. Pfaff. —

Toate scaturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depozitul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut compărată dela mine dau 5 ani garanție.

Var ars

de cea mai bună calitate, liber de piatră și seară, să capătă zilnic, la fabrica de var din Orlat.

107 2-10

Banciu & Co.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpeta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru trimiteri franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: in farmaciile: la Piata mare 10; in Piata mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săces: farmacia Lederhülger; Sibiuoara: farmacia lui Ligner. Se se ceară pretotindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimite sticle cu 5 cor. 20 fl. franco. 5 13 -

Un institut mai mare de bani

angajează pretotindenea reprezentanți pentru vânzarea de lozuri cu plățirea în rate, pe lângă o rebo-nificare bună de proviziune. Prețurile sunt satorite ieftin pe prospecte. Oferte sub titlul „Bankinstitut Z. 793“ le espedează expedițiunea da anonce Haasenstein & Vogler, Viena I. 83 3-10

Marca de scutire: „Anker“.

214 27-40

Liniment. Capsici comp.,
substituire pentru
Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungeră sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare se fim precauți și se primim numai sticle originale în șatule cu marca de scutire Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., O. 1.40 și C. 2.— se capătă in toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. in Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ in Praga
Strada Elisabeth Nr. 5 nou
Eспедиție zilnică.

Ludovic Terencz,
croitor de bărbați.
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de primă-
vară in mare asortiment
noutățile

posite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sseke, Jaqueto, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebita atențiune merită noutățile de stoffe pentru pantaloni și „Raglan“, cari se află totdeauna in deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate in atelierul meu inși permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți in cazuri de urgență confecționez un rîad complet de haine la timp de 24 ore.

27 14 -

NIGRIN

Oea mai bună
CREMĂ DE GHETE.
ST. FERNOLENT, VIENA.
furnisor de curte c. și r.
Se capătă pretotindenea.

98 3-52

Mare neguțătorie de vinuri

„Mönchokeller“ Sibiu.

Își recomandă marele său depozit de vinuri escelente, noue și vechi, cum și diferitele sale vinuri de masă și dessert, cu prețurile cele mai ieftine, en gros en detail.

Vin nou per litră 36, 40 până la 44 fl.

Vin vechiu per litră dela 44—56 fl.

Cu distinsă stimă:

Ludovic Fronius

90 3-3

Pentru omeni mea suferindă prestă serviciul neînlocuibil

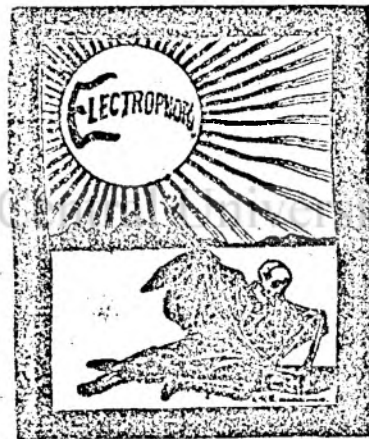
„ELEKTROPHOR“

Electricitatea e viață!

Nu să poate indestul recomanda tuturor oamenilor slabi, a folosi acest aparat electric, deoarece electricitatea întărește nervii, renoiește sângele, inviorează simțurile, efectuește o activitate normală a sângelui și a sistemului nervă, ne ferește de cele mai multe boale.

Intinerirea și prelungirea vieții prin aparatul electro-medical original american, pentru întrebuințare proprie.

Așa vestește Dr. Bourg, membru al facultății de medicină in Paris: Nu numai, podagra reumatismul, sgârciurile, histeria, astma să vindecă in sute de cazuri prin electricitate și in toate cazurile să alină, unde știința medicilor a fost folosită in zădar, ci anume și la toate boalele de nervi, durere de cap, colică, țiuitul urechilor, insomnie, ipochondrie, in special la hemoroide, după câteva zile, uneori după câteva oare să ivește o alinare miraculoasă și cu deosebire la boale dureroase femeiești bolnavii au aflat cu siguranță vindecare și alinare și pentru femei in stare binecuvântată. Prețul aparatului mic complet, cu instrucție de folosire 25 Cor. (Numai pentru cei foarte sensibili). Prețul aparatului mare complet cu instrucție de fo-

losire 50 Cor. (Pentru vindecare de boale cerbicoase) Aparat special foarte tare 100 Cor. Furnizarea urmează trimițând prețul înainte sau cu rambursă, prin

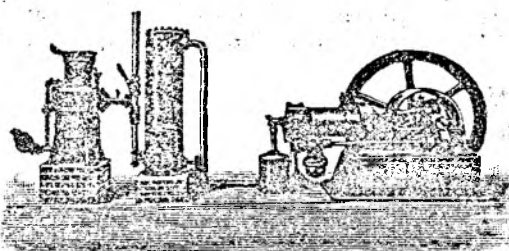
AUFFENBERG JÓZSEF, Budapesta VIII, strada Bezeredy 8.

Scrisori de mulțumită sosesc in continu. 44 7-10

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare in Viena

— cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei. —

Motoare originale „Otto“ și locomobile pentru benzină și petroleu, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirător, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspirătoare sunt pentru minat cele mai ieftine in prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1 1/2—2 1/2 fleri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminar de spese servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

Sibiu, Poarta-Cisnădiei.

86 3-

Preste 300 de distincții inalte. Preste 30.000 motoare originale „Otto“ in minare.

Condiții de plată favorabile. Garanția deplină și serviciu culant.

Cea mai renumită bere

a fabricii de bere

Anton Dreher soc. pe ac. în Kőbánya (Steinbruch),

este de recomandat în deosebi onor. p. t. public.

Să capătă în cele mai multe neguțatorii mai bune.

Depozit principal la

M. Samuil Rubinstein, Sibiu.

67 7—

A XXVI-a loterie de binefacere reg. ung. de stat

pentru scopuri de folos general și de binefacere.

Aceasta loterie are 11.969 de câștiguri în sumă totală de 365.000 cor. cari să plătesc în număr.

Câștigul principal 150.000 Coroane.

Mai departe:		10 câștiguri cu à Cor. 1.000	
1 câștig principal cu Cor. 20.000		150	100
1 10.000		500	50
1 5.000		1500	20
5 câștiguri cu à 2.000		10000	10

Tragerea neamănat în 28 Iunie 1907.

Un los costă 4 Coroane.

Losuri să capătă la direcțiunea de rente a loteriei reg. ung. în Budapesta (oficiul principal de vamă) la toate oficiile de poștă, de dare, de vamă și de sare, la toate stațiunile căilor ferate și în cele mai multe trafici și casse de schimb.

103 2—6

Direcțiunea de rente a loteriei reg. ung.

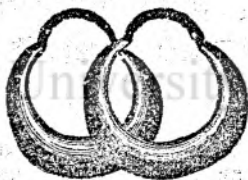
IULIU ERŐS

Sibiu — Nagyszeben.

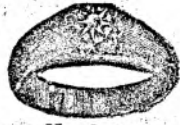
Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, artiioli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 4017 A

Nr. 8800

Nr. 9190

15 15—

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coperiș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e esaminat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea să garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

În interesul propriu

damele și domnii

își acoper lipsese în

confecțiune de dame, domni și băieți

în prăvălia de artiioli de confecțiune

R. GRÜNBERGER

Plata mare Nr. 3, în noul palat al Institutului Bodenkredit

= Cel mai bogat asortiment, artiioli cei mai fini. =

Prețuri strict fixe.

Cu distincă stimă

R. GRÜNBERGER

prăvălie de artiioli de confecțiune.

Mare asortiment în mantale pentru teatru și soarele.

262 22—52

Prima vâpsitorie artistică transilvană cu vapor și Institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlsteffen

str. Vâpsitorilor (Färbergasse) 19.

Intrarea mai comod se face din strada Ocnei, preia toate comăndele, ce se țin de această branșă, și cari să eșecută conștiențios și foarte ieftin.

12 6—

Cel ce dorește a avea

Răchie

61 7—10

ieftină

FĂRĂ CĂZAN

acela să-și procure dela

Radovan Popovits comere., Ujvidék

CARTEA

din care poate învăța cum să facă toate răchiurile și cum manipularea vinurilor,

Prețul acestel cărți e 6 cor.

Tot așa vînd și materialul necesar cu praf cu tot.

Prețul pentru 100 litre 8 cor.

Pentru economi!

„Peronospin“. Mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporiei, la stropirea viilor. De ne-asămănat cu mult mai bun și mai ieftin este în folosință »Peronospinul« decât piatră vînată.

Cu »Peronospinul« stropind via 1 htl. de apă vine la 60 fil. pecând cu piatră vînată 1 cor. 60 fil. fiind piatră vînată foarte scumpă.

Ca fiește-care proprietar de vie să poată căpăta numai veritabilul »Peronospin«, dau favorul acela, — că deja la comănde de 8 pachete trimit francat.

Prin întrebuițarea »Peronospin«-ului, via va fi hotărît mai frumoasă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea pietrii vînete, nu să ajung aceste rezultate, — probabil pentru aceea, că piatră vînată înverzește peste măsură frunzele și prin asta abstrage din puterea și sucul viței. Praful de stropit al meu, face vița mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă. Prețul unui pachet este 60 fil. „Peronospinul“ este deja de 6 ani în întrebuițare cu cel mai frumos rezultat.

Revanzătorii — comercianții capătă rabat.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuițarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru ori-care econom a întrebuițarea acest prav de îngrășare, căci prin aceasta să urcă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul este 60 fil.

Moartea clofanilor și a șoarecilor. Ur prav sigur pentru stîrpirea acestora. Prețul 60 fil.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuițarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă — sau foarte. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii suferă mult de mîncărimea păduchilor, prin care mîncărime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i, astfel încât în loc de a li-să ridica prețul chiar perd din valoare. De aceea, fiecare econom să întrebuițeze această unsoare — căreia e prețul 20 și 40 fil.

Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor licheruri. Cine voințe a-și prepara rum și licheruri foarte bune și ieftine să întrebuițeze aceste extracte. Prețul pentru 1 litră 40 fil. Tot cu acest preț să capătă pentru rachi de prune, trebere, sligoviță, borovickă și altele. Cine cere preț-curant îl capătă grătit.

Toate acestea să capătă la

CORNEL DEMETER, apotecar Szászváros

81 6—10

piața Școlei 85.

Pile purgative cu zahar ale lui Filip Neustein.

(Pile-Elisabeta ale lui Neustein).

De preferat în toate privințele tuturor preparatelor de acest fel, aceste pile sunt libere de orice substanțe stricicioase; să folosească cel mai mare succes la boala de ale organelor pântecului, foarte ușor purgative și curățitoare de sânge; nici un medicament nu este mai favorabil și de tot nesticăcios, spre a combate

constipația

sigurul izvor a celor mai multe boale. Din cauză că sunt cu zahar, le iau cu plăcere și copii. — O șatuță, conținând 15 pile, costă 30 fl. o rolă, care conține 8 șatule, așadar 120 de pile, costă numai 2 cor. Trimițând înainte suma de cor. 8.84 să expediază franco o rolă de pile.

Atențiune! Să ne ferim mult de imitații. Să cerem „Pile purgative ale lui Filip Neustein”. Numai atunci sunt veritabile, dacă fiecare șatuță și instrucție e provăzută cu marca noastră de scutire improbată legal, în tipar negru-roșu »Heil. Leopold« și subscrierea: »Philipp Neustein, Apotheker«. Embalajele noastre scutite prin tribunalul comercial trebuie să fie provăzute cu firma noastră: Farmacia lui **FILIP NEUSTEIN** la »Heil. Leopold«.

Viena I. Plankengasse 6.

Depozit în Sibiu în toate farmaciile,
256 2-5

Institut de credit funciar din Sibiu.

Plata mare Nr. 3-5.

Imprumutari hipotecare pe anuitați.

Scrisuri funciare,
sentite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciunul de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afacere de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în depozit spre păstrare,

inchirierea de resorturi de casse de fer

(skife deposite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 4 9-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir,

Mignon,

Piano,

Harmonium,

în salonul de clavire al lui F. A. Kauffmann și se recomandă cu căldură olavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianisti, cari știu prețul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru bateria și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru orice sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă și contra influențelor externe, »praf« etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Plata-mare nr. 14. (în vechiul edificiu al comandei de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit olavire folosite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de orice soi în execuția cea mai solidă.

10 8-

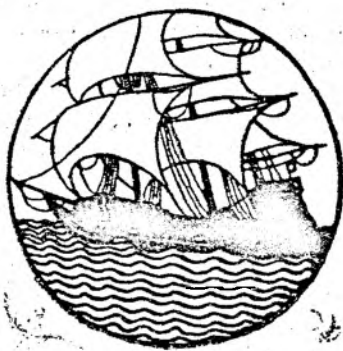
Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a firmei: F. Robert Reinhold, prietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabricanților de clavire din Viena.

Săpun de lapte de crin Steckenpferd.

de Bergmann & Co, Drezda și Teschen a/E.

este și rămâne, conform scrisorilor de mulțumită ce sosesc zilnic, cel mai cu efect dintre toate săpunurile medicinale contra pișturilor cum și pentru dobândirea și păstrarea unei piei delicate, moale și un tein: rosaceu. Prețul unei buciți 80 fl. Să afli în toate farmaciile, în drogherii, parfumerii și negustorii de săpun și locale de frizeri. 102 3-50

228 23-24

Trebuințele d-voastre de cafea și tee

se le acoperiți mai bine la **Iuliu Meinl** în **Budapesta** (filială: **Sibiu, strada Cisnădiei 24.**) Firma Iuliu Meinl e dovedită ca cea mai mare în Ungaria în bransa sa. Ea importează cafea și tee direct din țările de producție, ceea-ce se poate dovedi. Cereți preț-curant; acesta ofere în sine și prin sine o lectură interesantă și cuprinde o mulțime de lucruri, cari sunt foarte prețioase a le cunoaște fiecare econoamă. Preț-curantul la dorință se trimite gratis și franco.

Iuliu Meinl, Budapesta. Filială: Sibiu, strada Cisnădiei 24.